

Implementatieplan Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB)

Versie: Eindversie, 4 december 2023

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
www.veiligheidsberaad.nl
info@veiligheidsberaad.nl
026 355 24 99

Colofon

Opdrachtgever: Veiligheidsberaad
Contactpersoon: Bas Koppes
Titel: Implementatieplan Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB)
Datum: 4 december 2023
Vertrouwelijkheid: intern
Status: Eindversie
Versie: 1.3
Auteur: Bas Koppes, kwartiermaker UKB
Review: -
Eindverantwoordelijk: portefeuillehouder Gemeenten (incl. Bevolkingszorg), Marco Out

Samenvatting

Dit implementatieplan bevat een gestructureerde aanpak en heeft tot doel de adviezen van het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) effectief te implementeren.

Er zijn 23 implementatiestappen verdeeld over vijf verschillende werkgroepen, onder leiding van een programmamanager die deze aanpak moet sturen. De planning bestrijkt de kwartiermakersfase en het programma 'Doorontwikkeling Bevolkingszorg'. Het plan identificeert tevens risico's en bijbehorende beheersmaatregelen.

Hoewel Bevolkingszorg een volwaardige kolom is in de crisisbeheersing, ontbreekt het aan een landelijke organisatie met voldoende capaciteit. Actieve deelname aan werk- en expertgroepen is daarom cruciaal om de implementatie binnen de beoogde tijdslijn te voltooien en draagvlak te behouden. Daarnaast is betrokkenheid van diverse belanghebbende netwerken, bestuurlijke en ambtelijke stakeholders, en ketenpartners van belang om de beoogde implementatiestappen te realiseren.

In het eindadvies van het project UKB is voorgesteld om een programma in te richten en een programmamanager aan te stellen. Het inrichten van een programma is van belang omdat het drie belangrijke sporen samenvoegt. Dit omvat het implementeren van de adviezen uit het UKB-project, het bepalen en nastreven van nieuwe strategische doelen na de Ambitie-Agenda 2020-2024 en het fungeren als centraal landelijk aanspreekpunt.

De programmamanager zorgt voor een georganiseerde uitvoering en legt de verbinding met onder andere NIPV, RDCV en JenV. De ideale kandidaat voor deze rol beschikt over actuele kennis van veiligheidsregio's en Bevolkingszorg. Deze persoon dient expertise, bestuurlijke sensitiviteit, strategisch leiderschap en uitstekende samenwerkingsvaardigheden te combineren. Gezien de uitdagingen op de arbeidsmarkt worden er verschillende invullingsmogelijkheden gezien, waaronder twee parttime programmamanagers met verdeelde verantwoordelijkheden in plaats van één fulltime programmamanager.

De financiering voor de eerste twee jaar van het programma 'Doorontwikkeling Bevolkingszorg' is begroot en bedraagt maximaal € 300.000 voor 2024 en maximaal € 315.000 voor 2025. Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft voorgesteld 50% van de investering bij te dragen onder voorwaarde van cofinanciering, waarbij wordt voorgesteld om het werkbudget van het Veiligheidsberaad te gebruiken voor de overige 50%.

Aanbevelingen omvatten de inzet van een stuurgroep op het implementatietraject, het faciliteren van het bestuurlijke gesprek over de positionering van crisiscommunicatie, het versterken van samenhang tussen landelijke projecten, het verbinden van regionale ontwikkelingen met landelijke vraagstukken en tijdige financieringsbesprekingen voor het vervolg.

Inleiding

Om bij bovenregionale crises te kunnen samenwerken, is een landelijk uniform, geborgd kwaliteitsniveau nodig. Het Veiligheidsberaad erkent dit en heeft daarom op 4 oktober 2021 opdracht gegeven om te komen tot een landelijk beschreven kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg. Om te komen tot een uniform kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg is samenwerking nodig tussen de gemeenten, de veiligheidsregio's en het NIPV. De laatste vanwege zijn kennis en ervaring als onderzoeks- en opleidingsinstituut. Het Veiligheidsberaad speelde hierin een agenderende rol en heeft een stuurgroep ingesteld voor de uitvoering van het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB), onder voorzitterschap van de portefeuillehouder Gemeenten (incl. Bevolkingszorg) en met deelname van het LNB, de RCDV, JenV, bestuurlijk portefeuillehouders Bevolkingszorg en het NIPV.

Het eindadvies UKB is in maart 2023 in het Veiligheidsberaad besproken en van daaruit doorgeleid naar de Algemeen Besturen van de veiligheidsregio's voor vaststelling. Het eindadvies van het project UKB bouwt voort op ervaringen die tot op heden met bevolkingszorg zijn opgedaan en levert een basis voor de toekomst. De opbrengsten van het project zijn tot stand gekomen door analyses en beschrijvingen van de projectgroep zelf, maar zijn ook nadrukkelijk afgestemd met partijen in het veld. Ook in de Contourennota van het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt richting gegeven aan de toekomst van bevolkingszorg, ter voorbereiding op nieuwe wetgeving.

Er is een kwartiermaker aangesteld welke toewerkt naar het vormgeven van een landelijk programma op basis van de resultaten van het project UKB en de begin 2020 aan het Veiligheidsberaad opgeleverde Ambitie-agenda Bevolkingszorg 2020-2024.

Dit alles komt samen in dit implementatieplan en beschrijft de overgang van het project UKB naar een landelijk programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg. Het beschrijft tevens de samenhang met al lopende projecten en programma's, zoals de programma's Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg (JenV) en het programma van het Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie (NIPV).

Het implementatieplan dient als overdrachtsdocument van de kwartiermaker aan de nog aan te stellen programmamanager die zorg gaat dragen voor de implementatie van de projectresultaten UKB en het verder vormgeven van het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg.

Inhoud

	Samenvatting	3
	Inleiding	4
1	Kwartiermakersfase	6
1.2	Afbakening	8
1.3	Procesaanpak	9
2	Implementatiefase	10
2.2	Rollen, taken en verantwoordelijkheden	10
3	Programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg	13
4	Belang van deelname werkveld	18
5	Randvoorwaarden en uitgangspunten	21
6	Implementatiestappen	23
6.1	Kwartiermaker met overdracht naar programmamanager	23
6.2	Programmamanager	25
6.3	Programmamanager en Expertgroep Doorontwikkeling Bevolkingszorg	27
6.4	Programmamanager en Werkgroep actualisatie RRCP Bevolkingszorg	28
6.5	Programmamanager en Expertgroep Vakbekwaamheid	29
6.6	Planning	32
6.7	Risico's	34
6.8	Werving programmamanager	35
6.9	Communicatie	35
6.10	Monitoring en evaluatie	36
7	Aanbevelingen	37
8	Financiering	39
	Bijlagen	41
	Bijlage I - Netwerkanalyse en –samenwerking binnen het implementatieplan	42
	Bijlage II - Overzicht implementatiestappen en betrokkenen	44
	Bijlage III – Vaststelling Eindadvies UKB en zienswijzen	45

1 Kwartiermakersfase

Vanuit de kwartiermakersfase toewerken naar een landelijk programma

Het landelijke project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) is afgerond. Tijdens het Veiligheidsberaad van 20 maart 2023 heeft de stuurgroep decharge gekregen voor het voltooiën van de projectopdracht UKB. Hiermee is het project een nieuwe fase ingegaan, waarin het eindadvies aan de Algemeen Besturen van de Veiligheidsregio's is voorgelegd ter vaststelling vóór 22 september 2023. Hiermee is een stevig fundament gelegd voor meer landelijke uniformiteit en om de kwaliteit van bevolkingszorg naar een hoger niveau te brengen in de komende jaren.

In het eindadvies UKB is geadviseerd om een kwartiermaker aan te stellen welke toewerkt naar het vormgeven van een landelijk programma op basis van de resultaten van dit project en de begin 2020 aan het Veiligheidsberaad opgeleverde Ambitie-agenda Bevolkingszorg 2020-2024. Het Veiligheidsberaad heeft dit omarmd en budget beschikbaar gesteld. Door het NIPV is een opdracht geformuleerd en de kwartiermaker geworven. Vanaf juni 2023 is de kwartiermaker aangesteld en voor gemiddeld 8 uur per week beschikbaar tot en met uiterlijk december 2023. In de kwartiermakersfase wordt de basis gelegd voor verdere ontwikkeling, implementatie en het realiseren van de doelstellingen van het project UKB met daaraan gekoppeld de gewenste doorontwikkeling van Bevolkingszorg.

In het eindadvies UKB staan een aantal aanbevelingen, zoals het opnemen van een heldere definitie van bevolkingszorg in de wet, het hanteren van landelijk vastgestelde kwaliteitsindicatoren, wettelijk vaststellen van een achttal kernfuncties voor bevolkingszorg (inclusief vakbekwaamheidseisen) en het wettelijk verankeren van een regierol voor de besturen van veiligheidsregio's. Dit alles met inbegrip van lokale flexibiliteit en voldoende (financiële en personele) middelen. Om te zorgen dat de adviezen van het project UKB ook daadwerkelijk geïmplementeerd worden is het van belang dat er landelijk een vorm van monitoring en regie wordt georganiseerd. Het is van belang dat er een programmamanager wordt aangesteld en dat er werkgroepen worden ingericht. Het implementatieplan markeert de overgang van de resultaten van het project UKB naar een programmatische aanpak.

1.1.1 Opdracht kwartiermaker

De kwartiermaker zorgt voor draagvlak en verbinding tussen alle betrokken partners en fungeert als een verbindende schakel tussen de betrokken partners. Zijn rol is essentieel om draagvlak te creëren en de implementatie soepel te laten verlopen. De kwartiermaker heeft als kerntaken het opstellen van een projectplan om te komen tot een implementatieplan, het finaliseren van het implementatieplan inclusief tijdspad, de nadere uitwerking van de adviezen, de wettelijke verankering en het organiseren van financiering van de implementatiefase ten aanzien van UKB. De kwartiermaker heeft de verantwoordelijkheid om dit proces te coördineren, draagvlak te creëren en ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen op één lijn zitten.

1.1.2 Doelstellingen en ambities

Het doel van dit implementatieplan is dat het voor alle betrokkenen helder is welke stappen (activiteiten) moeten worden gezet en door wie, om de resultaten van het project UKB te implementeren en te zorgen voor een goede start van het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg. Verder heeft dit implementatieplan als doelstelling inzicht te bieden in de uitgangspunten, randvoorwaarden, financiële, organisatorische en personele consequenties.

In de Ambitie-agenda Bevolkingszorg 2020-2024 (Veiligheidsberaad, 16 maart 2020) zijn een aantal doelstellingen opgenomen.

1. Een betere zorg aan, met en door de bevolking bij een crisis.
2. De opgaven van vandaag en morgen oppakken, zodat Bevolkingszorg zich nog beter kan aanpassen aan de toekomstige ontwikkelingen in de samenleving en de aard en omvang van toekomstige crisisvormen.
3. Handvatten bieden om de prioriteiten binnen bevolkingszorg te bepalen en te kijken waar de samenwerking kan worden gezocht op thema's binnen de veiligheidsregio's.

Als gevolg van de ontwikkelingen rond het coronavirus is het agendapunt Bevolkingszorg anno 2020, waar de Ambitie-agenda Bevolkingszorg 2020-2024 deel van uitmaakte, niet besproken in het Veiligheidsberaad van 16 maart 2020.

De Ambitie-agenda is mede daardoor gekoppeld aan een programmavoorstel. In het programmavoorstel Doorontwikkeling Bevolkingszorg (september 2021), dat is aangeboden aan de voorzitter van het LNB en de portefeuillehouder Bevolkingszorg en gemeenten van het Veiligheidsberaad (Marco Out), zijn ambities en doelstellingen geformuleerd.

De ambitie van het programma Bevolkingszorg is om met een compacte, maar passende organisatie de beoogde doorontwikkeling verder invulling te geven. Het programma beoogt te komen tot het bijstellen van de ambitie-agenda en een geborgd kwaliteitsniveau middels vastgestelde doelen en prestatie-eisen. Op basis van de ambitie-agenda en de bestuurlijke behoefte vanuit o.a. het Veiligheidsberaad en het LNB zijn een aantal mogelijke doelstellingen voor het programma geformuleerd. Een deel van deze geformuleerde doelen is daarna betrokken bij het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg.

1.1.3 Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat bestaat uit een implementatieplan, inclusief een tijdpad en een gedetailleerde uitwerking van de adviezen van het project UKB. Het implementatieplan beschrijft hoe het implementatieproces van de UKB-uitkomsten is gepland en bevat een overzicht van de te nemen stappen, de benodigde middelen en de betrokken partijen. De komende jaren zijn gericht op verdere implementatie van de adviezen, die landelijk worden ondersteund, maar waarbij de steun vanuit de Algemeen Besturen onontbeerlijk is. Het implementatieplan, inclusief het tijdpad en de uitwerking van adviezen op basis van de zeven resultaatgebieden (deelopdrachten), wettelijke verankering en financiering, vormt de basis voor de implementatie van de UKB-uitkomsten.

1.2 Afbakening

Het implementatieplan heeft tot doel een zo concreet mogelijke overgang naar het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg te bewerkstelligen. Het plan richt zich hoofdzakelijk op de resultaten van het UKB-project en integreert deze met het programmavoorstel Doorontwikkeling Bevolkingszorg, dat in 2021 is opgesteld door het LNB en LOCB. Hoewel het implementatieplan inhoudelijke raakvlakken heeft met het Programma Risico- en crisiscommunicatie 2023-2026, heeft het geen directe invloed en regie. De verantwoordelijkheid voor de regie ligt bij de programmamanager van het Programma Risico- en crisiscommunicatie, in samenwerking met het Netwerk Risico- en crisiscommunicatie (Netwerk R&CC).

Het implementatieplan UKB richt zich op:

- > De implementatie van de adviezen uit het project UKB;
- > Het duidelijk definiëren wat er onder bevolkingszorg wordt verstaan en welke aspecten van bevolkingszorg worden behandeld;
- > Het verbeteren van de samenwerking tussen regio's en het uniformeren van opleidingen en examinering;
- > Het bewaken van de inhoudelijke samenhang tussen de drie programmaonderdelen van het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg van JenV; Bevolkingszorg, Risico- en Crisiscommunicatie en Nafase en nazorg.

1.2.1 Afbakening ten aanzien van Nafase en nazorg

Het onderwerp 'Nafase en nazorg' vereist enige verduidelijking. Het UKB-project is een afgeleide van meerdere gelijktijdige initiatieven, waaronder het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg. UKB is een onderdeel van het onderdeel Bevolkingszorg binnen dat grotere programma. De programmaonderdelen Nafase en Nazorg en Risico- en Crisiscommunicatie kwamen in het UKB-project minder prominent naar voren. Aangezien nafase en nazorg voortvloeien uit bevolkingszorgtaken, vallen ze ook binnen de scope van het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg. De Vakraad Risico- en Crisisbeheersing van de RCDV erkent dit en benadrukt dat de ontwikkeling met betrekking tot nafase voornamelijk bij het expertteam nafase in het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg ligt. De Vakraad Risico- en Crisisbeheersing benadrukt verder het belang van goede afstemming en acht dit momenteel voldoende gewaarborgd via een portefeuillehouder

- > Het is essentieel te benadrukken dat nafase en nazorg niet uitsluitend de verantwoordelijkheid zijn van Bevolkingszorg en gemeenten. Daarom streven we naar een gezamenlijke aanpak met betrekking tot nafase en nazorg.
- > Het is noodzakelijk om verdere afspraken te maken over de uitvoering van het onderdeel 'nafase en nazorg' om een brede en meer geïntegreerde aanpak te waarborgen. Gezamenlijke visievorming wordt gezien als een waardevolle stap in dit proces.

1.3 Procesaanpak

Het proces om te komen tot de start van het programma is opgedeeld in drie fasen:

1. Implementatieplanfase
2. Consultatiefase
3. Van kwartiermakersfase naar implementatiefase

Implementatieplanfase

De implementatieplan-fase is medio juni 2023 gestart met het aanstellen van de kwartiermaker. De kwartiermaker heeft een concept implementatieplan opgesteld op basis van het eindadvies UKB, het werkdocument en het programmavoorstel Doorontwikkeling Bevolkingszorg. Het eindadvies is onder andere vertaald naar meer concreet uitgewerkte implementatiestappen. Een implementatiestap is een concrete actie of activiteit die met een of meerdere betrokkenen wordt uitgevoerd om een specifiek onderdeel van het programma te realiseren. Deze fase is eind juli afgerond met het opleveren van een consultatieversie van het implementatieplan. Augustus 2023 was een recesperiode als gevolg van verlof en de zomervakantie in de regio's.

Consultatiefase

Begin september 2023 is de consultatieversie van het implementatieplan naar de ambtelijke netwerken LOCB en Netwerk R&CC gestuurd, waarmee de consultatiefase van start ging. In deze fase is er gesproken met vertegenwoordigers van onder andere de vakraad Risico- en Crisisbeheersing en het ministerie van JenV. Bovendien vond er bestuurlijke terugkoppeling plaats in het BO Bevolkingszorg en het LNB. De feedback die in deze fase werd verzameld, is geïntegreerd in de definitieve conceptversie van het implementatieplan. De consultatiefase wordt begin november afgesloten met de indiening van het concept implementatieplan aan de portefeuillehouder Bevolkingszorg en gemeenten, ter voorbereiding op de agendering in het BO Bevolkingszorg en het Veiligheidsberaad van 15 december 2023.

Van kwartiermakersfase naar implementatiefase

Het implementatieplan markeert de overgang van de kwartiermakersfase naar de implementatiefase. De ambtelijke en bestuurlijke overleggen worden benut om nadere afspraken te maken over de periode na de afronding van de kwartiermakersfase, waarin het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg van start gaat.

Het is de bedoeling dat het BO Bevolkingszorg op 24 november een finale advies geeft op het implementatieplan. Daarna wordt het implementatieplan in het LNB geagendeerd voor het formuleren van een eventuele zienswijze. Het Veiligheidsberaad zal worden voorgesteld om in te stemmen met de beoogde financiering.

2 Implementatiefase

De implementatiefase bevat de vertaling van de adviezen en besluiten naar concrete acties, het betrekken van relevante belanghebbenden en het monitoren van de voortgang om de beoogde resultaten te bereiken.

2.1.1 Uitgangspunten voor de implementatiefase

Voor de implementatiefase gelden een aantal uitgangspunten. Deze zijn van belang voor de wijze waarop de resultaten van het project UKB gaan landen in landelijk en regionaal beleid, de organisatie van Bevolkingszorg buiten rampen en crises (incl. de planvorming) en de Wet veiligheidsregio's. Deze uitgangspunten zijn:

- > Alle veiligheidsregio's gaan aan de slag met de opgeleverde resultaten, na vaststelling in het eigen Algemeen Bestuur. De Coördinerend Functionaris pakt hierin een aanjagende rol.
- > De bestuurlijk portefeuillehouders Bevolkingszorg zijn verantwoordelijk voor de implementatie van de resultaten in de eigen regio.¹
- > De resultaten worden verwerkt in de nieuwe wet op Veiligheidsregio's als in de eindrapportage is weergegeven.
- > De veiligheidsregio's organiseren de monitoring van de kwaliteitscriteria voor Bevolkingszorg in hun regio.
- > Het Referentiekader Regionaal Crisisplan (RRCP 2016) is leidend voor de werkwijze in de regio's en zal op korte termijn voor Bevolkingszorg inclusief het proces Crisiscommunicatie worden geactualiseerd.
- > Er wordt toegewerkt naar het inrichten van een programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg.

2.2 Rollen, taken en verantwoordelijkheden

In de aanloop naar het implementatieplan zijn in verschillende stukken, waaronder het eindadvies UKB, rollen, taken en verantwoordelijkheden benoemd. Deze rollen, taken en verantwoordelijkheden worden betrokken bij de verdere uitwerking en zijn als volgt:

Algemeen Bestuur veiligheidsregio

- > De regierol van het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio richt zich op het inrichten van de 8 kernfuncties, het monitoren van de landelijk vastgestelde kwaliteitsindicatoren en het bevorderen van de samenwerking tussen alle organisaties die bevolkingszorgtaken uitvoeren én de organisaties die aansluiten op Bevolkingszorg.
- > Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio ziet toe op samenwerkingsafspraken met voor Bevolkingszorg relevante partners, zoals Salvage, het Rode Kruis en Slachtofferhulp Nederland.

¹ Voor de implementatiefase is dit, op basis van de consultatiefase, geactualiseerd. Zie pagina 11.

Bestuurlijk Overleg (BO) Bevolkingszorg

- > Adviesorgaan voor de bestuurlijk portefeuillehouder Gemeenten in het Veiligheidsberaad en verenigt de bestuurlijke ambassadeurs van de veiligheidsregio's.

Stuurgroep programma

- > Opdrachtnemer namens het Veiligheidsberaad
- > Verantwoordelijk voor de uitvoering van het implementatieplan UKB.
- > Coördineert, stuurt aan, en neemt besluiten binnen het programma.
- > Waarborgt samenhang, prioritering en afstemming van doelstellingen en activiteiten.
- > Lost knelpunten op, bewaakt de voortgang en neemt strategische beslissingen.

Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB)

- > Het LNB, bestaat uit de coördinerend gemeentesecretarissen of -functionarissen van de 25 veiligheidsregio's. Het LNB heeft de ambitie kennis en ervaring op het gebied van bevolkingszorg te verbinden, te verrijken en te verspreiden. Dit doet het LNB samen met de bestuurlijk portefeuillehouder en met de coördinatoren Bevolkingszorg van de veiligheidsregio's, verenigd in het LOCB.
- > Het LNB vervult een dubbele rol als klankbord voor de voorzitter van de stuurgroep en als ondersteuning voor de programmamanager. Daarnaast heeft het LNB een aantal portefeuillehouders die betrokken zijn als trekker van werk- en expertgroepen.

Bestuurlijk portefeuillehouder Bevolkingszorg

- > De bestuurlijk portefeuillehouders Bevolkingszorg zijn verenigd in het Bestuurlijk Overleg (BO) Bevolkingszorg.
- > De bestuurlijk portefeuillehouder Bevolkingszorg vormt het bestuurlijk aanspreekpunt voor de verbetertrajecten naar aanleiding van de kwaliteitsindicatoren, die wordt aangejaagd en geregisseerd door de Coördinerend Functionaris.

Coördinerend Functionaris

- > Alle veiligheidsregio's gaan aan de slag met de opgeleverde resultaten, na vaststelling in het eigen Algemeen Bestuur. De Coördinerend Functionaris in de regio pakt hierin een aanjagende rol.
- > Verbetertrajecten naar aanleiding van de kwaliteitsindicatoren worden, onder verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio, aangejaagd en geregisseerd door de Coördinerend Functionaris samen met de Coördinator Bevolkingszorg.
- > De Coördinerend Functionaris kan in samenspraak met de Coördinator Bevolkingszorg en/of de veiligheidsregio, met gemeenten in gesprek gaan die achter blijven in hun ontwikkeling ten aanzien van de vastgestelde kwaliteitsindicatoren.
- > De Coördinerend Functionaris vormt een aanspreekpunt voor de programmamanager voor het bespreken van regionale knelpunten vanuit het programma.

Coördinator Bevolkingszorg

- > De Coördinator Bevolkingszorg is lid van het LOCB welke in deze context opereert als adviseur en klankbord voor zowel het LNB als de portefeuillehouders van het LNB.
- > Verbetertrajecten naar aanleiding van de kwaliteitsindicatoren worden aangejaagd en geregisseerd door de Coördinerend Functionaris samen met de Coördinator Bevolkingszorg.

Programmamanagement

- > Tot eind 2023 wordt de rol van programmamanager waargenomen door de kwartiermaker. Zodra de programmamanager begint, zal hij of zij alle taken en implementatiestappen overnemen die nog niet zijn afgerond door de kwartiermaker.
- > Voor het samenwerken en verbinden van de netwerken LOCB en R&CC is het van belang dat de betrokken programmamanagers relevante afstemming hebben, zodat er onder andere wordt voorkomen dat er onvoldoende betrokkenheid wordt gevoeld.
- > De programmamanager Doorontwikkeling Bevolkingszorg zorgt voor monitoring, aansturing en verbinding met externe netwerken.

NIPV

- > Met betrokkenen afstemmen rond het door het werkveld te actualiseren onderdeel Bevolkingszorg in het Referentiekader Regionaal Crisisplan 2016.
- > Bezien hoe de landelijke monitoring op de kwaliteitsindicatoren binnen het NIPV geborgd kan worden.
- > Borgen van het landelijk beheer en ondersteuning van de nog vast te stellen basisset met kwaliteitsindicatoren voor bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie.
- > De kernfuncties examineren en samen met het werkveld bekijken hoe het toetsen van deze vakbekwaamheid anders kan worden ingericht.
- > Profchecks ontwikkelen voor de 8 kernfuncties in het kader van vakbekwaam blijven.
- > Adviseren over de mogelijkheden van het accrediteren van opleidingsinstituten en dit advies bespreken met de branche.

Expert- en werkgroepen

- > De (LOCB) Expertgroep Vakbekwaamheid ziet toe op de opgestelde randvoorwaarden voor examinering van de kernfuncties bij het NIPV in samenspraak met het LNB/LOCB.
- > Een nog vorm te geven Werkgroep Kwaliteit binnen het beoogde programma richt zich op de kwaliteitsindicatoren, vakbekwaamheidseisen en zal betrokken moeten worden bij het actualiseren van het Referentiekader (RRCP 2016). De werkgroep bestaat idealiter uit een evenwichtige afvaardiging uit het netwerk, waaronder LOCB, R&CC en NIPV.
- > De (LOCB) Expertgroep Nafase wordt betrokken bij de projecten en programma's, waaronder Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg, waar nafase en nazorg wordt behandeld. Er zijn vanuit het project UKB geen implementatiestappen waar deze expertgroep bij betrokken moet zijn. Wel is het belang om scherp te blijven op de betrokkenheid van deze expertgroep als nafase en nazorg aan bod komt.

3 Programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg

In september 2020 werd tijdens een gezamenlijke themabijeenkomst van het LOCB en LNB de conclusie getrokken dat het tijd is voor de volgende stap ná Bevolkingszorg Op Orde 2.0 (BZOO2.0). de Evaluatie Wvr en de coronacrisis vormden een aanleiding om de Ambitie-agenda Bevolkingszorg 2020-2024 bij te stellen. Er werd ook geconcludeerd dat een landelijk programmabureau Bevolkingszorg, vergelijkbaar met het GHOR bureau, zou kunnen helpen in de ondersteuning bij onderwerpen of vraagstukken waar meer of alle regio's mee te maken hebben. Dit heeft geleid tot een programmavoorstel Doorontwikkeling Bevolkingszorg. Dit programmavoorstel is nog niet tot uitvoering gekomen, maar vormt nu integraal onderdeel van de uitwerking van dit implementatieplan.

Het programmavoorstel is in 2021 opgesteld en een deel van deze geformuleerde doelen reeds betrokken bij het project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg. Tegelijkertijd vraagt de implementatie van het project UKB ook begeleiding en aandacht, welke passend is bij werkzaamheden van de beoogd programmamanager.

3.1.1 Uitgangspunt en vorm van het programma

Er bestaan diverse basisvormen van programmaorganisaties, waarbij de meest geschikte vorm afhankelijk is van de mate van invloed die de permanente organisaties en de programmaorganisatie op elkaar uitoefenen. De voor dit implementatieplan aanbevolen aanpak is om een programma te creëren dat een combinatie van coördinatie en regie omvat. Deze hybride benadering is gericht op het actief betrekken van de permanente organisaties, waardoor de financiële lasten beperkt blijven tot een programmamanager en de bijbehorende ondersteuning en een werkbudget. Andere taken worden overgelaten aan regio's, met name via werk- en expertgroepen. Dit sluit aan bij de landelijke organisatiestructuur van Bevolkingszorg, waarbij de inbreng van de regio's van essentieel belang is. De bevindingen en adviezen van het UKB-project maken deel uit van de verantwoordelijkheden van de beoogde programmamanager. Deze aanpak vereist dat de programmamanager een grondig begrip heeft van de specifieke context en doelstellingen van het programma.

3.1.2 De programmamanager

De programmamanager van het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg heeft een belangrijke rol in het begeleiden en coördineren van de ontwikkelingen en veranderingen in het domein van Bevolkingszorg. In dit programma is de rol van de programmamanager van groot belang vanwege de complexe aard van Bevolkingszorg en de vele belanghebbenden en invloedsfactoren. De hybride benadering van coördinatie en regie, evenals de samenwerking met de stuurgroep en andere relevante partijen, vereist een deskundige en goed geïnformeerde programmamanager. Het is een uitdagende taak om ervoor te zorgen dat de doorontwikkeling van bevolkingszorg succesvol verloopt en in lijn is met de doelstellingen en behoeften van alle betrokken partijen.

3.1.3 Opdrachtgeverschap

Het Veiligheidsberaad fungeert namens de veiligheidsregio's als bestuurlijke opdrachtgever voor dit programma, waarbij de stuurgroep van het programma optreedt als opdrachtnemer.

3.1.4 Sturing op het programma

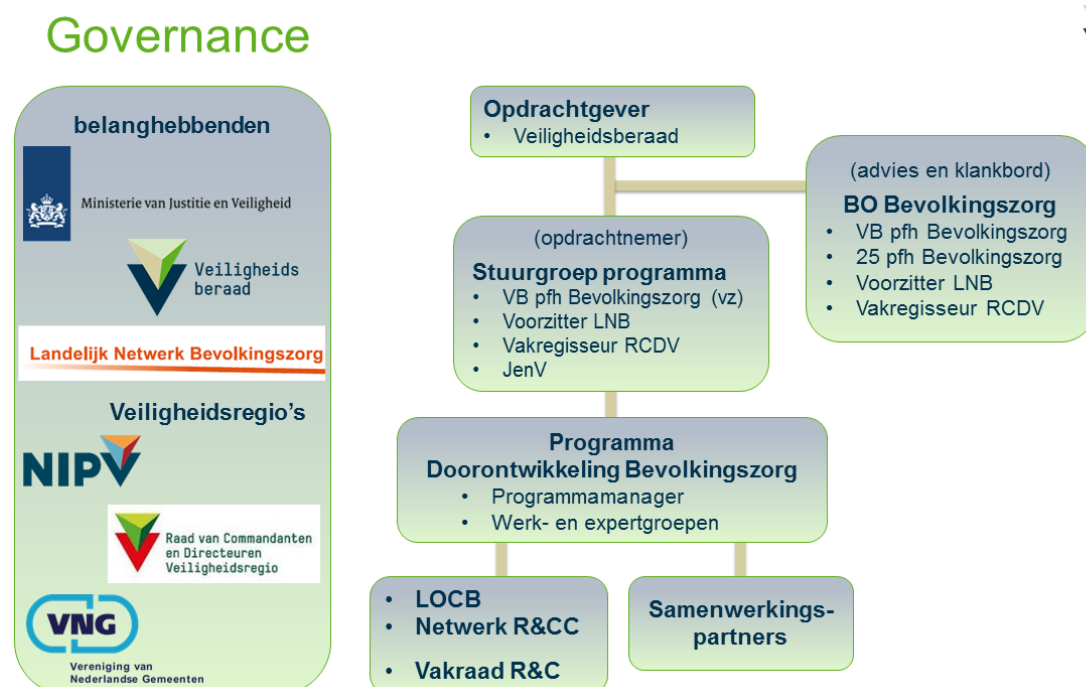
Om de coördinatie, sturing, en besluitvorming van het programma te centraliseren en te waarborgen is voorgesteld tot het inzetten van een stuurgroep. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de relevante belanghebbenden en zorgt voor samenhang, prioritering, en afstemming van doelstellingen en activiteiten. Het biedt tevens een platform voor het oplossen van knelpunten, het bewaken van voortgang en het nemen van strategische beslissingen. Binnen het programma wordt de stuurgroep gezien als een effectief instrument om de succesvolle uitvoering van het programma te waarborgen.

Samenstelling stuurgroep programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg

De beoogde samenstelling van de stuurgroep bestaat uit:

- > Portefeuillehouder Gemeenten (incl. Bevolkingszorg) in het Veiligheidsberaad, voorzitter van de stuurgroep, Marco Out,
- > Voorzitter van het LNB, Jan Eshuis.
- > Vakregisseur Risico- en Crisisbeheersing RCDV, Marie-Louise van Schaik
- > Programmamanager Veiligheidsregio's en crisisbeheersing JenV, Jeroen Renes.

De programmamanager van het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg is een agendalid, rapporteert over de voortgang en adviseert de stuurgroep.

3.1.5 Actualiseren van de programmadoelstellingen en ambities

Bij de start van het programma is het belangrijk om de gezamenlijke doelstellingen vast te stellen. De Ambitie-agenda 2020-2024 blijft een essentieel kader voor het formuleren van nieuwe programmadoelen en bijbehorende acties. De programmamanager combineert de implementatiestappen van het UKB met de herziening van de ambitieagenda en het programmavoorstel van 2021, dit moet snel na de start van het programma plaatsvinden.

3.1.6 Relevante ontwikkelingen en invloedsfactoren

Tijdens de looptijd van dit implementatieplan is het belangrijk om rekening te houden met voortdurende ontwikkelingen in het werkveld en de maatschappij. Deze paragraaf benoemt relevante ontwikkelingen en invloedsfactoren in de kwartiermakers- en implementatiefase.

Demissionair kabinet en vorming nieuwe regering

Op 7 juli 2023 bood het kabinet zijn ontslag aan, wat resulteerde in de demissionaire status van het kabinet. Na de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november zal de snelheid waarmee een nieuwe regering wordt gevormd invloed hebben op de verdere ontwikkeling van het bestuurlijke gesprek tussen het Rijk (vertegenwoordigd door de minister van JenV) en de veiligheidsregio's met betrekking tot het belang van crisiscommunicatie als een belangrijk ondersteunend proces aan de crisisbeheersing. Het is niet waarschijnlijk dat de demissionaire minister van JenV dit gesprek zal leiden.

Ontwikkelingen in het werkveld van crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is een decentrale verantwoordelijkheid van de gemeenten. In het huidige stelsel is crisiscommunicatie een gemeentelijke taak en is ze als onderdeel van Bevolkingszorg benoemd. Het vakgebied is de afgelopen jaren, mede naar aanleiding van een aantal grote incidenten en crises in Nederland, enorm in beweging geweest. Waar de gemeenten tien jaar geleden crisiscommunicatie nog veelal lokaal op gemeentelijk niveau hadden geregeld, zien we heden ten dage vooral regionaal georganiseerde teams voor crisiscommunicatie met gemeentelijke medewerkers, die veelal beheerd en gefaciliteerd worden door de veiligheidsregio². In het eindadvies UKB is aangegeven dat binnen het netwerk Risico- en Crisiscommunicatie nog wordt nagedacht over de juistheid van de functiebenamingen. Daarbij is aangegeven dat er mogelijk nog aanpassingen volgen op de crisiscommunicatiefuncties. Daarnaast zijn er verschillende opvattingen in de regio's over de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de functionaris crisiscommunicatie in het Regionaal Operationeel Team (ROT) in relatie tot de positionering van crisiscommunicatie.

3.1.7 Samenhang met andere programma's en projecten

Landelijk en (boven)regionaal zijn er verschillende beleidstrajecten in de vorm van projecten en programma's die invloed op elkaar uitoefenen. Het is van belang dat de inhoudelijke samenhang wordt bewaakt. Eerder heeft dit geleid tot een gezamenlijke aanpak van het Rijk, het Veiligheidsberaad, RCDV en LNB/LOCB in het project UKB. Deze aanpak is ontstaan vanwege parallel lopende beleidstrajecten op het gebied van Bevolkingszorg, inclusief crisiscommunicatie, en de conclusie dat gezamenlijk optreden belangrijke voordelen bood. Deze aanpak heeft succesvol gefunctioneerd en verdient navolging. Dit vereist echter inspanning en coördinatie.

²² Bron: Programma risico- en crisiscommunicatie 2023 - 2026

Op dit moment is de gezamenlijke aanpak vanuit UKB ontbonden en voor de kolom Bevolkingszorg gedelegeerd aan de kwartiermaker implementatieplan UKB. Bepaalde beleidstrajecten zijn van invloed op Bevolkingszorg (incl. crisiscommunicatie), maar er is nog geen robuust georganiseerde onderlinge uitwisseling op de inhoud. Dat hangt nu vooral af van contacten in het netwerk die elkaar betrekken en informeren, wat risico's met zich meebrengt en robuuster kan worden georganiseerd. Op dit vlak zijn nog stappen vooruit te zetten. Daarbij is het contact tussen de betrokkenen –en dan vooral de project- en programmamanagers- van groot belang. Dit kan worden versterkt door sturing, zoals eerder via de stuurgroep UKB is gedaan.

De nu in beeld zijnde –en voor de implementatie relevante- beleidstrajecten zijn:

- > Programma Risico- en crisiscommunicatie 2023-2026 (LNB en RCDV)
- > Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg (JenV)
 - o Spoor crisisbeheersing contourennota (C. Crisisbeheersing – Bevolkingszorg)
- > Landelijke agenda crisisbeheersing (JenV)
- > Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk 'KCR2' (JenV)
- > Doctrine en Basisboek Crisisbeheersing (lectoraat crisisbeheersing NIPV)
- > Ontwikkelthema toekomstbestendige crisisbeheersing en langdurige crises (vakraad RCDV)
- > Doorontwikkeling crisisbeheersing (RCDV)
- > Taskforce Evaluatie Wet Veiligheidsregio (RCDV/vakraad)
- > Ontwikkelthema risico- en crisiscommunicatie (RCDV/vakraad)
- > Risico- en crisiscommunicatie (RCDV/vakraad)
- > Onderzoek 'Rol van VNG bij moderne crises' (VNG)

3.1.8 Programma Risico- en crisiscommunicatie 2022-2025

Het meerjarenprogramma risico- en crisiscommunicatie beschrijft de gezamenlijke inspanningen van regio's in de periode 2023-2026. Ook de communicatie in de nafase valt binnen de scope van dit programma. Uitgangspunt is dat gemeenten en veiligheidsregio's zelf verantwoordelijk zijn en blijven voor de risico- en crisiscommunicatie. Het landelijk programma ondersteunt hierin.

3.1.9 Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg

Het programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg is opgesplitst in één wetgevingstraject, en drie beleidsmatige trajecten rondom crisisbeheersing, brandweezorg en informatievoorziening. Het wetgevingstraject is gestart en er zijn onder meer pressure cookers georganiseerd met betrokken partners. De drie beleidsmatige trajecten worden verder uitgewerkt en ingevuld. In het spoor C – Crisisbeheersing zijn er vier concrete acties benoemd met binding vanuit de implementatie van het project UKB. (zie volgende pagina)

Actie	Benodigd product
42. Het inrichten van een aantal uniforme bevolkingszorgfuncties	Implementatieplan UKB (VB)
43. Vaststellen van kwaliteitseisen en kwalificatiedossiers bevolkingszorg, inclusief verantwoording en monitoring (NB: het zijn kwaliteitsindicatoren, geen –eisen)	Implementatieplan UKB (VB)
44. Verbeteren samenwerking bevolkingszorg	Implementatieplan UKB (VB)
45. Vaststellen regierol veiligheidsregio's t.a.v. bevolkingszorg	Implementatieplan UKB (VB)

3.1.10 Landelijke Agenda Crisisbeheersing

In december 2022 heeft het Directeurenoverleg Crisisbeheersing opdracht gegeven tot:

- 1) het ontwikkelen, realiseren en vaststellen van een (eerste) meerjarige gezamenlijke landelijke agenda crisisbeheersing en de gezamenlijke concrete doorvertaling hiervan naar formeel vast te stellen gezamenlijke landelijke doelstellingen voor 2024 en verder.
- 2) het structureel vormgeven, juridisch borgen en inbedden van beide beleidsinstrumenten in het vernieuwde wettelijk kader.

De landelijke agenda dient als een overkoepelend raamwerk waarin de gezamenlijke ambities en activiteiten op het gebied van crisisbeheersing worden gecoördineerd door de ministeries, veiligheidsregio's en andere betrokken publieke en private partners. Deze agenda fungeert als een instrument om de gezamenlijke richting en focus te bepalen, prioriteiten te stellen en heeft impact op alle betrokken partners, samen met de landelijke doelstellingen.

3.1.11 Doctrine en basisboek crisisbeheersing

Het lectoraat Crisisbeheersing van het NIPV werkt aan het opstellen van een Basisboek Crisisbeheersing waarin Bevolkingszorg een hoofdstuk vormt. Daarnaast is opgetekend dat het werkveld (veiligheidsregio's) vraagt om de uitwerking van een gedragen doctrine crisisbeheersing. Daarbij hoort ook de doorvertaling van de landelijke agenda crisisbeheersing en de uitwerking van de contourennota.

- > Eén van de deelnemers aan de schrijversgroep, Merijn ten Dam, van het lectoraat is betrokken bij de actualisatie van het RRCP Bevolkingszorg. Op deze wijze is er een link naar dit project, wat idealiter leidt tot een bepaalde mate van afstemming over de inhoudelijke bevindingen van het project ten aanzien van Bevolkingszorg, zodat de inhoudelijke integraliteit wordt bevorderd.
- > De planning van het lectoraat is gericht op afronding eind 2023, wat niet overeenkomt met de actualisatie die wordt behandeld door de Werkgroep actualisatie RRCP Bevolkingszorg. Zonder aanpassing in de planning is het waarschijnlijk dat er verouderde inhoud wordt opgenomen in het basisboek.

4 Belang van deelname werkveld

De uitvoerbaarheid van dit implementatieplan is sterk afhankelijk van zowel de capaciteit als de betrokkenheid vanuit de regio's. Om het te laten slagen is een robuuste betrokkenheid en deelname van werk- en expertgroepen essentieel, zo niet cruciaal. Er is veel werk te verzetten en een programmamanager kan dit niet alleen, mede met oog op het behoud van draagvlak en betrokkenheid in de veiligheidsregio's.

Bevolkingszorg is een volwaardige kolom in crisisbeheersing, maar verschilt van andere kolommen doordat het geen landelijke organisatie of bureau met relevante capaciteit heeft. Sinds 2018 is er 0,6 fte structurele ondersteuning voor de overleggen van Bevolkingszorg (LOCB en LNB) georganiseerd bij het NIPV. Er is recent verzocht om deze capaciteit uit te breiden, maar dat biedt geen oplossing voor de beleidsontwikkelingen, zoals via het implementatieplan. Hoewel er een programma en programmamanager zijn voor het Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS), richt deze zich specifiek op dat onderwerp. De overige landelijke vraagstukken worden volledig gerealiseerd door het werkveld zelf; de adviseurs, coördinatoren en andere betrokkenen die Bevolkingszorg landelijk vertegenwoordigen vanuit hun veiligheidsregio. Het is dus al jaren gebruikelijk dat voor de landelijke capaciteit wordt bijgedragen uit de veiligheidsregio. Deze benadering is echter vrijblijvend van aard, wat leidt tot aanzienlijke schommelingen in de resultaten en de voortgang van projecten en beleidsontwikkelingen, waarbij ontwikkelingen vaak een langdurig proces vormen.

4.1.1 Betrokkenheid en deelname in werk- en expertgroepen cruciaal

Zeker in de afgelopen jaren met de coronapandemie en vluchtelingenvraagstukken is gebleken dat de huidige samenwerkingsvorm in werk- en expertgroepen kwetsbaar is. Regionale werkzaamheden leiden vaak tot afzeggingen en terughoudendheid bij actieve deelname aan landelijke groepen, waar deze groepen in hoge mate van afhankelijk zijn. Dit gebrek aan betrokkenheid resulteert in aanzienlijke vertraging van de geleverde resultaten. Bovendien zijn enthousiasme en intrinsieke motivatie cruciaal voor hun functioneren. Onvoldoende capaciteit en energie hebben aantoonbaar invloed op zowel de productiviteit als de effectiviteit van deze bijeenkomsten.

- Het is van essentieel belang dat de regio actief deelneemt aan landelijke werk- en expertgroepen en deze deelname moet actief worden gefaciliteerd. Dit is cruciaal om de implementatie van de UKB-resultaten succesvol en binnen de beoogde tijdslijn te laten verlopen. Onvoldoende deelname en betrokkenheid vormen een aanzienlijk risico voor het draagvlak en de succesvolle uitvoering.
- Veel veiligheidsregio's hebben een deel van de extra brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) aangewend om de organisatie van Bevolkingszorg te verbeteren of te versterken. Hierbij wordt verondersteld dat deze investering op zijn minst zou moeten bijdragen aan een grotere kans om aan de vereiste betrokkenheid en deelname te voldoen.

4.1.2 Deelname vanuit de veiligheidsregio's op schaal meldkamerregio

Om betrokkenheid van alle 25 veiligheidsregio's te waarborgen, terwijl tegelijkertijd de bijeenkomsten efficiënt en beheersbaar blijven, is het uitgangspunt de deelname te koppelen aan het werkgebied van de 10 meldkamerregio's. Deze benadering is gunstig omdat deze de 'haal- en brengfunctie' in lijn brengt met de realiteit dat veel veiligheidsregio's in het werkgebied van de meldkamerregio samenwerken en afstemmen. Conform dit voorstel zal elke werkgroep of expertgroep minimaal één deelnemer uit het werkgebied van de meldkamerregio bevatten, wat neerkomt op een totaal van minimaal 10 personen.

Kwaliteit boven kwantiteit

De kennis en expertise zijn niet gelijkmatig verdeeld over de regio's, wat op dit moment kan resulteren in een situatie waarin er vanuit een bepaalde meldkamerregio relatief meer deelnemers worden afgevaardigd naar werk- of expertgroepen. In dit geval prevaleert kwaliteit boven kwantiteit. Hoewel deelname vanuit het werkgebied van de meldkamerregio's het uitgangspunt is, heeft de beschikbaarheid van kennis prioriteit boven geografische overwegingen. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn voor flexibiliteit, zolang de gemiddelde bijdrage per veiligheidsregio gehandhaafd blijft. Het is de taak van de programmamanager om ervoor te zorgen dat de veiligheidsregio's voldoen aan de inspanningsverplichting met betrekking tot de werk- en expertgroepen en er voldoende expertise aanwezig is.

4.1.3 Verschil werk- en expertgroepen

Bevolkingszorg bundelt landelijke kennis en expertise in expertgroepen. Deze groepen bestaan aanvankelijk uit collega's vanuit het werkveld Bevolkingszorg die een specifiek onderwerp binnen Bevolkingszorg behandelen. De samenstelling en het aantal leden veranderen in de loop van de tijd, afhankelijk van de actuele uitdagingen in het vakgebied. Aan de expertgroepen is een lid van het LNB gekoppeld, wat de betrokkenheid van coördinerende functionarissen en het LNB waarborgt. Deze expertgroepen maken deel uit van het LOCB.

Een belangrijk onderscheid tussen werk- en expertgroepen is dat expertgroepen doorgaans beleidsontwikkelingen volgen en initiëren binnen hun specifieke vakgebied. Bij voorkeur bestaan deze expertgroepen uit inhoudelijke experts op het betreffende onderwerp, zoals vakbekwaamheid en de (preparatie) nafase. Werkgroepen daarentegen richten zich voornamelijk op concrete en tijdelijke vraagstukken, waarbij gedurende meerdere bijeenkomsten wordt gewerkt aan een specifiek eindproduct. Zodra dit doel is bereikt, is het gebruikelijk de werkgroep af te sluiten.

4.1.4 Benodigde inzet werk- en expertgroepen bij implementatieplan

Het uitgangspunt is dat werk- en expertgroepen circa 6-8 keer per jaar een dagdeel van circa 4 uur bijeen kunnen komen, waarvan circa 50% van de bijeenkomsten in fysieke vorm. Dit is exclusief de benodigde reistijd, welke gemiddeld rond de 3 uur per bijeenkomst wordt ingeschat. Daarnaast wordt er voldoende tijd vrijgemaakt om de opbrengsten van de bijeenkomsten om te vormen in documenten, voorstellen en/of er gelegenheid is tot het geven van feedback. Hoewel een exacte berekening van de benodigde uren per meldkamerregio lastig is, kan er wel een realistische inschatting worden gemaakt. Binnen het implementatieplan zijn er vier werk- en expertgroepen van vitaal belang voor de voortgang en het behalen van resultaten. De benodigde tijdsbesteding varieert per groep en hangt af van het aantal en de aard van de gekoppelde implementatiestappen.

- > **Expertgroep Vakbekwaamheid**, 8 bijeenkomsten en circa 16 uur tijdbesteding per bijeenkomst vanwege betrokkenheid bij relatief veel implementatiestappen.
 - **Totaal circa 1280 uur per jaar**
 - 128 uur per meldkamerregio of 51 uur per veiligheidsregio

- > **Expertgroep Doorontwikkeling Bevolkingszorg**, 6 bijeenkomsten en circa 12 uur tijdbesteding per bijeenkomst.
 - **Totaal 720 uur per jaar**
 - 72 uur per meldkamerregio of 29 uur per veiligheidsregio per jaar

- > **Werkgroep actualisatie RRCP Bevolkingszorg**, 8 bijeenkomsten en circa 12 uur tijdbesteding per bijeenkomst.
 - **Totaal 960 uur per jaar**
 - 96 uur per meldkamerregio of 38,5 uur per veiligheidsregio per jaar

- > **Werkgroep Kwaliteit**, 6 bijeenkomsten en circa 12 uur tijdbesteding per bijeenkomst. Deze werkgroep kent veel overlappende vraagstukken met Expertgroep vakbekwaamheid en wordt daardoor minder bijeenkomsten toegerekend.
 - **Totaal 720 uur per jaar**
 - 72 uur per meldkamerregio of 29 uur per veiligheidsregio per jaar

Totaaloverzicht tijdbesteding werk- en expertgroepen

- > **Totaal 3680 uur**
- > Totaal 368 uur per meldkamerregio per jaar (0,27 fte)
- óf
- > Totaal 147 uur per veiligheidsregio per jaar (0,11 fte)

5 Randvoorwaarden en uitgangspunten

Randvoorwaarden en uitgangspunten zijn van belang om een succesvolle uitvoering van het implementatieplan te waarborgen. Het beschrijft de factoren die van invloed zijn op de aanpak en planning. In deze paragraaf worden de overkoepelende randvoorwaarden en uitgangspunten toegelicht. De meer specifieke randvoorwaarden en uitgangspunten worden toegelicht bij de betreffende implementatiestap.

5.1.1 Uniformiteit en harmonisatie

Om de interregionale bijstand en bovenregionaal optreden tussen regio's verder vorm te kunnen geven is een bepaalde mate van uniformiteit nodig. Dit wordt beschouwd als een manier om gemeenten en veiligheidsregio's effectiever te laten samenwerken, met bijzondere aandacht voor bovenregionale crises. Een belangrijk uitgangspunt is het streven de kwaliteit van de bevolkingszorg en crisiscommunicatie te versterken en zo betere hulpverlening aan burgers in crisissituaties te bieden. Het eindadvies UKB zet stappen op het vlak van uniformiteit en harmonisatie, maar geeft nog altijd ruimte voor lokale inkleuring en flexibiliteit. Het doel van zowel uniformiteit als flexibiliteit is het verbeteren van de kwaliteit en samenwerking. Hierbij wordt rekening gehouden met regionale verschillen en de noodzaak om flexibel te zijn bij het aanpakken van specifieke behoeften.

- Randvoorwaarde: Er is ruimte voor regionale inkleuring en flexibiliteit, maar dit is gebonden aan bepaalde grenzen. Diversiteit is mogelijk voor zover er geen sprake is van wettelijke verplichtingen.
- Randvoorwaarde: De kernfuncties van bevolkingszorg moeten eenduidig zijn inclusief de vakbekwaamheidseisen. Voor andere bevolkingszorgfuncties hebben regio's meer vrijheid.

5.1.2 Duidelijkheid over de positionering van crisiscommunicatie

Voor een aantal implementatiestappen is duidelijkheid over de positionering van crisiscommunicatie van belang voor de realisatie. Het initiatief hiervoor ligt deels bij het Rijk, vanuit de Contourennota. Daarnaast is er behoefte aan een dialoog en samenspraak met het Netwerk R&CC (Risico- en Crisiscommunicatie) over de naamgeving van de crisiscommunicatiefuncties.

- Duidelijkheid over de positionering wordt als uiterst urgent beschouwd door het werkveld
- Randvoorwaarde: Om de implementatiestappen waarin crisiscommunicatie een rol speelt volledig af te kunnen ronden zijn er definitieve standpunten nodig vanuit het Rijk en het Netwerk R&CC. Als er op beide vlakken geen definitieve standpunten zijn is het niet mogelijk om de implementatiestap volledig af te ronden, of staat de legitimiteit onder druk.
- Uitgangspunt het proces crisiscommunicatie wordt beschouwd als een eigenstandig proces, ondersteunend aan de crisisbeheersing, onder verantwoordelijkheid van de gemeenten.³

³ Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweerzorg, rapport 06-12-2022 p.19

5.1.3 Samenwerking met het NIPV op het vlak van examineren

Kwaliteit, flexibiliteit en kosten zijn belangrijke uitgangspunten voor Bevolkingszorg op het vlak van de examinerende rol van het NIPV. De inhoud en opzet van de examens moet van voldoende kwaliteit zijn. Flexibiliteit is van belang als het gaat om locaties, het aantal examenmomenten en het kunnen op- en afschalen van het te examineren functionarissen. De examinering van de kernfuncties door het NIPV vraagt voldoende capaciteit om examens af te nemen. Om de kosten voor examinering beperkt te houden en om de eisen behapbaar te maken wordt er door het NIPV met het werkveld gewerkt aan een andere wijze van examineren. De inzet is dat er, ten opzichte van de huidige kosten, wordt ingezet op voordeliger kosten voor examineren.

6 Implementatiestappen

Implementatiestappen zijn essentieel om ervoor te zorgen dat de gewenste veranderingen op een georganiseerde en gecontroleerde manier plaatsvinden, met als uiteindelijk doel het bereiken van de beoogde resultaten en het succesvol implementeren van het project UKB. Ze vormen een gestructureerde aanpak om de adviezen uit het project UKB om te zetten in concrete acties en resultaten. De implementatiestappen volgen op de deelopdrachten van het project en de besluitvorming op het eindadvies UKB. De meer inhoudelijke achtergrond is verwerkt in het ambtelijk werkdocument, als uitvloeisel van het eindadvies. De voorgestelde implementatiestappen komen grotendeels vanuit het eindadvies en zijn aangevuld vanuit andere ontwikkelingen, zoals lopende projecten, programma's en eerder vastgestelde beleidsdocumenten rond het werkveld van Bevolkingszorg. De implementatiestappen zijn deels afkomstig van de deelopdrachten uit het project UKB (A-G) en de voorbereidingen voor het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg. In bijlage II zijn de implementatiestappen en betrokken in één overzicht weergegeven.

Implementatiestap 1: Werving programmamanager

De kwartiermakersfase gaat, na positieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad van 15 december, over in de programmafase. Er moet een programmamanager worden geworven, welke gedurende de looptijd sturing geeft aan het programma.

- Voorgesteld dat de portefeuillehouder Gemeenten (inclusief Bevolkingszorg) in het Veiligheidsberaad de opdrachtgever van het programma is, waarbij bestuurlijke aanvulling wordt geleverd door het BO Bevolkingszorg als overlegorgaan en afstemmingsorgaan ten opzichte van de AB's van de veiligheidsregio's.
 - Voorgesteld wordt om het werkgeverschap te delegeren aan het NIPV.
- ❖ Betrokkenen: Pfh Veiligheidsberaad, BO Bevolkingszorg, LNB, NIPV, LOCB.

6.1 Kwartiermaker met overdracht naar programmamanager

Implementatiestap 2: Resultaten UKB verwerken in nieuwe Wet veiligheidsregio's

De resultaten worden verwerkt in de nieuwe Wet veiligheidsregio's zoals in de eindrapportage is weergegeven.

- Het eindadvies UKB bevat een aantal concrete adviezen voor implementatie in de nieuwe wetgeving (Wet veiligheidsregio's, Besluit veiligheidsregio's en Besluit personeel veiligheidsregio's). Door middel van een 'two-pager' voor Bevolkingszorg wordt helder gemaakt wat Bevolkingszorg binnen de nieuwe wetgeving wil bereiken en wat dat betekent voor de wetgeving. Deze 'two-pager' is/wordt in het vierde kwartaal van 2023 opgeleverd. Deze implementatiestap is sterk verweven met de afstemming met het ministerie van JenV over het traject van de wetswijziging (zie hieronder).
- ❖ Betrokkenen: Kwartiermaker, Programmamanager, RCDV (Taskforce wetgeving), JenV Werkgroep actualisatie RRCP BZ.

Implementatiestap 3: Afstemming met ministerie JenV over traject wetswijziging

De kwartiermaker zet de afstemming met het ministerie van JenV voort over het traject van wetswijziging. Na het afronden van de kwartiermakersfase wordt deze taak overgedragen aan de programmamanager van het beoogde programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg.

- Het BO Bevolkingszorg heeft uitgesproken een voorkeur te hebben voor een eigen two-pager. Deze voorkeur is in de RCDV van 29 september 2023 besproken en omarmd. De kwartiermaker stelt een concept op en bespreekt deze met o.a. het LOCB, netwerk R&CC, LNB en BO Bevolkingszorg.
- ❖ Betrokkenen: Kwartiermaker, Programmamanager, BO Bevolkingszorg, LNB, JenV, LOCB, Netwerk R&CC.

Implementatiestap 4: Steviger optrekken met Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie

De kwartiermaker/programmamanager draagt zorg voor regelmatige en adequate afstemming met (de programmamanager van) het netwerk Risico- en Crisiscommunicatie.

- Afgesproken is dat er actief uitwisseling is van informatie en relevante documenten via de programmamanager R&CC. Bij inhoudelijk relevante zaken wordt het Netwerk R&CC in de gelegenheid gesteld om inbreng te leveren, of aan te sluiten bij overleggen (bijv. werk- en expertgroepen).
- Voorgesteld wordt dat de aanpak van het actief betrekken, uitwisselen en delen van relevante zaken voor het Netwerk R&CC primair wordt afgestemd tussen de programmamanagers. Bij inhoudelijke bespreking van crisiscommunicatie wordt het Netwerk R&CC in de gelegenheid gesteld om incidenteel of structureel deel te nemen aan vraagstukken die worden opgepakt door de expertgroepen Doorontwikkeling BZ en Vakbekwaamheid.
- ❖ Betrokkenen: Kwartiermaker, Programmamanager, Netwerk R&CC, Expertgroep Doorontwikkeling BZ, Expertgroep Vakbekwaamheid.

Implementatiestap 5: Regie houden op de financiële impact van voorgestelde keuzes en implementatiestappen.

Een aantal regio's heeft aangegeven nog behoefte te hebben aan een nadere uitwerking of stelt voorwaarden op het vlak van financiering. Het hoofdstuk uit het eindadvies UKB over de financiële consequenties bij implementatie in de regio's blijft onverkort van kracht, maar het van belang om blijvend oog te houden op de mogelijke financiële impact van de keuzes.

- Voorgesteld wordt om bij de implementatiestappen de financiële paragraaf scherp in het oog te houden en waar nodig deze toe te voegen. Dit vraagt doorlopend aandacht.
 - De mogelijk financiële impact van het realiseren van een implementatiestap wordt tijdig voorgelegd aan de regio's.
- ❖ Betrokkenen: Kwartiermaker, pfh Veiligheidsberaad, BO Bevolkingszorg, LNB.

6.2 Programmamanager

Implementatiestap 6: Coördinerend functionaris als aanjager van resultaten UKB

Alle veiligheidsregio's gaan aan de slag met de opgeleverde resultaten, na vaststelling in het eigen Algemeen Bestuur. De coördinerend functionaris pakt een aanjagende rol op de opgeleverde resultaten uit het project UKB.

Hierbij is het van belang om dan ook de coördinerend functionaris te faciliteren en de voortgang te monitoren en rapporteren.

- Voorgesteld wordt dat de programmamanager dit in samenwerking met het LNB vanuit de regio's coördineert, waarbij een halfjaarlijkse rapportage wordt beschouwd als een praktische vorm. De programmamanager zal halfjaarlijks een voortgangsrapport opstellen vanuit het programma en dit ter informatie aanbieden aan de stuurgroep, het LNB, LOCB en het Netwerk R&CC.

- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, LNB, Coördinerend Functionaris, LOCB en netwerk R&CC.

Implementatiestap 7: Evaluatie UKB

Het project UKB wordt opgevolgd via het implementatieplan. Voor de evaluatie op de aanpak en uitkomsten van het project UKB moeten nog afspraken worden gemaakt.

- Voorgesteld wordt een eerste evaluatie te doen halverwege 2024 en dat de programmamanager dit oppakt, met de randvoorwaarde dat deze begin 2024 is aangesteld en gestart. Indien dit niet lukt, dan wordt voorgesteld de evaluatie uit te stellen naar najaar 2024.

- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, pfh Veiligheidsberaad, BO Bevolkingszorg, LNB, (vakraad) RCDV, NIPV, LOCB, Netwerk R&CC.

Implementatiestap 8: Kernfuncties implementeren en opnemen in regionale crisisplannen

De regio's gaan de landelijk vastgestelde functienamen voor de kernfuncties hanteren. Daarnaast worden deze kernfuncties vastgelegd in de eigen crisisplannen en gecommuniceerd in de eigen regio's, inclusief de meldkamers. De uniformiteit werkt door in de wetgeving, de kwalificatiedossiers, examens en de meldkamer(techniek). Analyse op de looptijd van de crisisplannen wijst uit dat in potentie pas in 2027-2028 alle regio's de kernfuncties hebben doorgevoerd. Via 'natuurlijke' weg invoeren van de kernfuncties is zonder aanvullende afspraken pas na 2028 gerealiseerd.

- Randvoorwaarde bij het volledig invoeren van de kernfuncties is dat de kwalificatiedossiers zijn herzien en vastgesteld en dat er overeenstemming is over de wijze van examineren. Ingeschat wordt dat dit ongeveer 1,5-2 jaar gaat duren. Dat geeft de regio's de ruimte om voor te sorteren op het invoeren van de kernfuncties in de planvorming en organisatiestructuur.
- Voorgesteld wordt met de regio's afspraken te maken over de termijn waarin zij in staat zijn om de kernfuncties op te nemen in de planvorming en regionale crisisplannen en daarbij te streven naar de periode 2025-2026.

- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, BO Bevolkingszorg, AB veiligheidsregio, LNB, NIPV, LOCB, Netwerk R&CC.

Implementatiestap 9: Verstevigen netwerksamenwerking met ketenpartners

Voor zowel bevolkingszorg als voor gemeentelijke crisisbeheersing geldt dat netwerksamenwerking en informatiemanagement steeds belangrijker worden. Tevens hebben zowel het LOCB als de contourennota een ambitie tot het verstevigen van de netwerksamenwerking tijdens, maar ook buiten rampen en crises. Netwerksamenwerking vraagt meebewegen met het soort crisis dat zich voordoet en aan de voorkant investeren in deze samenwerking. Vanuit Bevolkingszorg vereist dat flexibel op- en afschalen als dat nodig is. Ook het maken van afspraken over burgerhulpverlening horen hierbij.

- Voorgesteld wordt aandacht te hebben voor recente inzichten op het gebied van netwerksamenwerking, zoals met dieren in rampen en crises. Deze richting is al ingezet, maar moet nog worden voorzien van doelstellingen en een tijdpad. Dit kan worden betrokken bij het aanvullen van het programmaplan.
- Voorgesteld wordt om meer te investeren in de landelijke en regionale samenwerking met netwerkpartners en afspraken te maken over burgerhulpverlening.
- Voorgesteld wordt om samen met het LOCB en het netwerk R&CC te bezien welke behoeften er zijn op het gebied van netwerksamenwerking en dit te voorzien van een aantal concrete acties.
- Voorgesteld wordt in elk geval toe te werken naar een set van afspraken op landelijk niveau met de voornaamste ketenpartners en deze waar nodig en gewenst om te zetten in modelconvenanten.

❖ Betrokkenen: Programmamanager, LOCB, Netwerk R&CC, Samenwerkingspartners.

Implementatiestap 10: Onderzoek piketvergoedingen

Vanuit het werkveld en de VNG is de wens geuit om de piketvergoeding landelijk gelijk te trekken. Deze implementatiestap gaat over het opzetten van een onderzoek naar de piketvergoedingen en op basis daarvan een advies op te stellen.

- Voorgesteld wordt dat de programmamanager dit onderzoek in samenspraak met VNG en LOCB opstart in het najaar 2024 en in het eerste kwartaal 2025 met een advies komt. Het advies wordt in eerste instantie aangeboden aan het LOCB en doorgeleid naar het LNB.

❖ Betrokkenen: Programmamanager, LNB, LOCB, VNG.

6.3 Programmamanager en Expertgroep Doorontwikkeling Bevolkingszorg

Implementatiestap 11: Actualiseren programmaplan Doorontwikkeling Bevolkingszorg en Ambitie-agenda 2024-2024

Er is een programmavoorstel Doorontwikkeling Bevolkingszorg, welke vóór de coronapandemie is opgesteld. In 2023 is er een compacte actualisatie gedaan en inmiddels zijn er een aantal van de oorspronkelijke programmadoelen al behaald. Daarnaast is er ook een behoefte om nieuwe programmadoelen op te stellen, mede naar aanleiding van het project UKB en ervaringen uit recente (langdurige) crises. De Ambitie-agenda 2020-2024 is in maart 2020 aan het Veiligheidsberaad aangeboden, maar vooral vanwege de coronapandemie en daarna de opvangcrisis in beperkte mate uitgevoerd. Hier is in hoofdstuk 4 meer context bij gegeven.

- Voorgesteld wordt dat de beoogde programmamanager ervoor zorgt dat, bij aanvang van de programmaperiode, binnen een half jaar een herzien programmaplan en Ambitie-agenda worden voorgelegd aan het LOCB/LNB voor goedkeuring. Deze kunnen vervolgens geïntegreerd worden tot één nieuw(e) plan/agenda.

- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, LNB, LOCB, Netwerk R&CC, Expertgroep Doorontwikkeling BZ.

Implementatiestap 12: het uitwerken van de regierol van de veiligheidsregio's op de monitoring en ondersteuning op de uitvoering.

In het project UKB zijn de praktische kaders geschetst wat de regierol van de veiligheidsregio's behelst. Binnen deze kaders moet de regierol verder worden uitgewerkt. Het advies om in de wet het artikel te behouden dat het Algemeen Bestuur een coördinerend functionaris aanwijst wordt daarin meegenomen. Daarnaast wordt voorgesteld om de regie te richten op de afspraken die in het kader van dit project zijn gemaakt over vakbekwaamheid, op de monitoring van de kwaliteitsindicatoren en de samenhang van de processen van bevolkingszorg met de overige onderdelen van de crisisorganisatie. Naast de wettelijk aangewezen Coördinerend functionaris zoals we deze nu kennen is er ook geadviseerd de regierol vast te leggen in de wet en deze te beleggen bij die functionaris in de veiligheidsregio die gaat over het hele domein van crisisbeheersing.

- Voorgesteld wordt om met een aantal werk- expertgroepen vanuit Bevolkingszorg het advies van het UKB nader uit te werken. Een zelfde exercitie wordt voorgesteld richting de vakraad Risico- en Crisisbeheersing van de RCDV.
- Randvoorwaarde is het verloop van het wetstraject, welke bepalend is voor het tempo van het proces. De verwachting is dat de regierol reeds in het eerste spoor van het wetstraject zit, wat druk zet op de uitwerking.

- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, Vakraad RCDV, JenV, Expertgroep Doorontwikkeling Bevolkingszorg, Expertgroep Vakbekwaamheid.

6.4 Programmamanager en Werkgroep actualisatie RRCP Bevolkingszorg

Implementatiestap 13: Deel Referentiekader Regionaal Crisisplan (RRCP) actualiseren

Het actualiseren van het Referentiekader Regionaal Crisisplan (RRCP) voor Bevolkingszorg, inclusief het proces crisiscommunicatie. Actualisatie betekent het herzien van de visie-elementen en uitgangspunten en een nieuwe uitwerking van de in RRCP 2016 opgenomen bevolkingszorgprocessen: Publieke zorg, Omgevingszorg, Informatie, Crisiscommunicatie, Ondersteuning en Preparatie Nafase. Ten aanzien van Crisiscommunicatie is geadviseerd dit proces te versterken en meer toekomstgericht te laten beschrijven door het netwerk Risico- en Crisiscommunicatie. De uitkomst van het nog te voeren (bestuurlijke) gesprek over crisiscommunicatie, naar aanleiding van de contourennota, is van invloed op deze implementatiestap. Er is in overleg met betrokkenen vanuit het NIPV geconstateerd dat het om een noodzakelijke deelactualisatie gaat en dus een mono-document betreft voor Bevolkingszorg. Dan kan het LNB optreden als opdrachtgever.

- Randvoorwaarde: De actualisatie zelf moet dan geen impact hebben op de andere delen qua vorm of inhoud. Als daar sprake van is moet het toch breder worden getrokken.

Realisatie: de werkgroep RRCP Bevolkingszorg heeft in juli en september bijeenkomsten belegd om deze implementatiestap uit te voeren. Er wordt stapsgewijs gewerkt aan de elementen van het RRCP. Afhankelijk van het verloop van gekoppelde implementatiestappen wordt de gehele herziening naar verwachting eind 2024 opgeleverd.

- ❖ Betrokkenen: Kwartiermaker, Programmamanager, LNB, LOCB, Netwerk R&CC, Werkgroep RRCP Bevolkingszorg, Werkgroep Kwaliteit.

Implementatiestap 14: Definitie Bevolkingszorg opnemen in nieuw RRCP en Wvr

De definitie van Bevolkingszorg, als opgenomen in het eindadvies UKB, zal meegenomen worden het te actualiseren RRCP en in de nieuwe Wet veiligheidsregio's.

- De definitie is onderdeel van de besprekingen in de werkgroep RRCP en wordt gemonitord door de kwartiermaker (tot eind 2023) en daarna door de programmamanager (vanaf begin 2024).
- Het verloop van het wetgevingstraject en het proces rond de two-pager Bevolkingszorg zijn bepalende factoren voor de planning. Uitgangspunt is afronding eind 2024.

- ❖ Betrokkenen: Kwartiermaker, Programmamanager, LNB, JenV, LOCB, Werkgroep actualisatie RRCP BZ.

Implementatiestap 15: Definitie Bevolkingszorg hanteren bij NIPV

Het NIPV neemt de definitie van Bevolkingszorg mee in haar onderwijscurriculum en gebruikt het in haar communicatie (website, onderwijsmateriaal) en voor de kwalificatiedossiers.

- De programmamanager draagt na het definitief vaststellen van de definities zorg voor de implementatie ervan, waaronder bij het NIPV.

- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, NIPV, Werkgroep actualisatie RRCP BZ.

6.5 Programmamanager en Expertgroep Vakbekwaamheid

Implementatiestap 16: Kwalificatiedossiers herzien

Belangrijk is dat functies, competenties en kwaliteitseisen eenduidig en helder zijn.

Kernfuncties in bevolkingszorg hebben landelijk uniforme vakbekwaamheidseisen, terwijl regio's voor andere functies vrij zijn om kwalificatiedossiers te bepalen. Regio's dragen bij tot ontwikkeling en –beheer van de kwalificatiedossiers, inclusief incidentele herziening.

- Actie: Procesafspraken maken met de expertgroep en het NIPV, waarbij de samenhang en afhankelijkheden in de planning een belangrijk aspect zijn.
- Aandachtspunt is het actualiseren van de verantwoordelijkheden, zoals tussen de AC-Bz en het Hoofd crisiscommunicatie, in het verlengde van de ontwikkelingen in het domein van Bevolkingszorg en het proces crisiscommunicatie.
- Verwacht wordt dat dit proces minimaal 1,5 jaar in beslag neemt en dat medio 2024 kan worden gestart.

- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, NIPV, LOCB, Netwerk R&CC, Expertgroep Vakbekwaamheid.

Implementatiestap 17: Registratie situatie rond kwaliteitsindicatoren ('nulmeting')

Gedurende een jaar registreren de gemeenten binnen de veiligheidsregio wat de situatie is t.o.v. de kwaliteitsindicatoren.

- Actie: Deze gegevens worden binnen de veiligheidsregio verzameld en inzichtelijk gemaakt voor het eigen Algemeen Bestuur. De enquête t.b.v. nulmeting, de zgn. startinventarisatie is eind juli 2023 gestuurd met het verzoek om in te vullen, zodat meer inzicht ontstaat op datgene wat er regionaal georganiseerd is. De resultaten zijn bedoeld als richtsnoer voor de kwartiermaker en programmamanager en nadrukkelijk niet als een (mogelijk) verantwoordingsinstrument.
- De doelstelling is om succesvolle aanpakken (best practices) uit te kunnen wisselen en verbeterpunten te herkennen vanuit de registratie.
- Actie: ingangsdatum afstemmen, rekening houdend met natuurlijke cycli binnen de veiligheidsregio, zoals het bespreken van vakbekwaamheid en/of de jaarstukken, begroting e.d.
- Randvoorwaarde(n): dit kan pas ná respons en verwerking op de startinventarisatie, welke dient als nulmeting. De resultaten worden eind 2024 verwacht en moeten dan worden geïnterpreteerd en vertaald. Een beschouwing van deze nulmeting wordt geleverd door de programmamanager en is naar verwachting derde kwartaal 2024 af.

- ❖ Betrokkenen: Kwartiermaker, programmamanager, AB veiligheidsregio, LNB, LOCB, Netwerk R&CC, Expertgroep Vakbekwaamheid, Werkgroep Kwaliteit.

Implementatiestap 18: Vakbekwaamheidseisen vaststellen voor de kernfuncties

Er moeten vakbekwaamheidseisen worden opgesteld met daarin in elk geval opgenomen het doen van een landelijk examen door het NIPV en het kunnen voldoen aan een regionaal portfolio in het kader van vakbekwaam blijven.

- Voorgesteld wordt dat de Expertgroep Vakbekwaamheid samen met het NIPV (verder) gaat werken aan de vakbekwaamheidseisen.
- Er moeten afspraken worden gemaakt tussen NIPV en werkveld, per wanneer deze afspraak in gaat en voor wie deze geldt inclusief de erkenning van eerder verworven

competenties, waarbij het uitgangspunt is dat er niet met terugwerkende kracht examen moet worden gedaan.

- Verwacht wordt dat deze implementatiestap relatief veel gaat vragen, omdat het behoud van draagvlak voor deze stap grote zorgvuldigheid vergt van de betrokkenen. Zorgvuldigheid gaat voor snelheid en daarom wordt ingeschat dat men er geheel 2024 mee bezig zal zijn. Daarnaast is er een relatie met implementatiestap 15, wat doorwerkt in de start- en einddatums van de beide stappen.
- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, LNB, NIPV, LOCB, Netwerk R&CC, Expertgroep Vakbekwaamheid, Werkgroep Kwaliteit.

Implementatiestap 19: Verkenning naar mogelijkheden van accrediteren van opleidingsinstituten

Accreditatie kan een bijdrage leveren aan borging van kwaliteit van opleidingsinstituten, waardoor de juiste dingen in de opleidingsinstituten op een uniforme en juiste manier onderwezen worden. Op basis van dit advies kan een besluit genomen worden door de branche (LOCB en Netwerk R&CC) over de wenselijkheid om te komen tot accreditatie/certificering van opleidingsinstituten voor Bevolkingszorg.

- Voorgesteld wordt het NIPV een verkenning te laten doen naar de mogelijkheden van accrediteren van opleidingsinstituten en de uitkomsten van deze verkenning voorleggen aan de branche.
- Voorgesteld wordt in overleg te treden met het NIPV in hoeverre de gewenste implementatiestappen te realiseren zijn binnen de bestaande ondersteuning die het instituut biedt op het vlak van vakbekwaamheid van Bevolkingszorgfunctionarissen.
- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, LNB, NIPV, LOCB, Netwerk R&CC, Expertgroep Vakbekwaamheid.

Implementatiestap 20: Inrichten proces monitorende taak op vakbekwaamheid

In de veiligheidsregio moet een proces worden ingericht voor de monitorende taak op de vakbekwaamheid van de kernfuncties. Dat betekent afspraken over het verzamelen van de input en de wijze van aanbieden in het eigen Algemeen Bestuur.

- Deze implementatiestap wordt beïnvloed door het verloop van o.a. implementatiestappen 15 en 17. Mede daarom wordt verwacht dat deze stap pas medio 2025 kan worden opgestart.
- Actie: Afspraken maken over een redelijke termijn van invoering.
- ❖ Betrokkenen: Programmamanager, Expertgroep Vakbekwaamheid, LNB, LOCB, Netwerk R&CC, NIPV.

Implementatiestap 21: Ontwikkelen profchecks

Het NIPV moet een opdracht krijgen om met de branche een landelijke profcheck te laten ontwikkelen voor de 8 kernfuncties in het kader van vakbekwaam blijven. et ontwikkelen van profchecks door het NIPV worden opgenomen in de jaarplannen van de Expertgroep Vakbekwaamheid voor de komende jaren.

- Voorgesteld wordt dat de Expertgroep Vakbekwaamheid en het NIPV vóór eind 2024 een ontwikkeladvies oplevert op welke wijze deze profchecks kunnen worden uitgevoerd.

- **Actie:** In samenspraak met het NIPV bezien in hoeverre de implementatiestappen B1, B2, C1 t/m C4 en mogelijk ook D2 te realiseren zijn binnen de huidige dienstverleningsovereenkomsten en wat het betekent als dit niet het geval is.
- ❖ **Betrokkenen:** Programmamanager, NIPV, LOCB, Netwerk R&CC, Expertgroep Vakbekwaamheid, Werkgroep Kwaliteit.

Implementatiestap 22: toewerken naar het eerste jaar waarin op basis van de set kwaliteitsindicatoren een jaarlijkse rapportage wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio.

In het project UKB is met de branche een basisset gemaakt met kwaliteitsindicatoren voor bevolkingszorg, waaronder crisiscommunicatie en hierin zijn ook indicatoren opgenomen voor 'vakbekwaamheid', 'regie en samenwerking', 'organisatie en continuïteit' en 'lerend vermogen'. De opzet is om op basis van deze set een rapportage per regio op te laten maken, deze te laten bespreken in het Algemeen Bestuur van de eigen regio en deze tevens aan te bieden aan het NIPV, ten behoeve van een landelijke rode draden analyse. Hiermee ontstaat inzicht in de 'staat' van bevolkingszorg en wordt een gezamenlijk proces van monitoring en leren en verbeteren in gezet aan de hand van landelijk vastgestelde kwaliteitsindicatoren.

- **Actie:** Via een vragenlijst wordt per regio opgehaald wat de IST-situatie is. Dit wordt verwerkt tot een document waarin een beeld wordt geschetst van de landelijke uitgangssituatie.
- **Voorgesteld** wordt toe te werken naar 2026 als eerste jaar waarin eenduidig lokaal én landelijk inzicht in het kwaliteitsniveau van bevolkingszorg en crisiscommunicatie wordt verkregen en te kunnen sturen op de ontwikkeling en verbetering daarvan.
- ❖ **Betrokkenen:** Programmamanager, AB Veiligheidsregio, LNB, NIPV, LOCB, Netwerk R&CC, Expertgroep Vakbekwaamheid, Werkgroep Kwaliteit.

Implementatiestap 23: Afspraken maken met het werkveld welke ontwikkelingen landelijk worden opgepakt en afgestemd, zodat de landelijke ontwikkelingen het tempo kunnen bijbenen van de regionale ontwikkelingen.

Het werkveld van Bevolkingszorg wordt gekenmerkt door betrokken collega's. In de afgelopen jaren hebben we gemerkt dat het een uitdaging is om goed op de hoogte te blijven van regionale ontwikkelingen. Daarom is het lastig om een landelijke koers te handhaven, wat niet altijd in het belang is van een goed overzicht en coördinatie. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen wanneer regionale ontwikkelingen niet altijd overeenkomen met landelijke ontwikkelingen, wat de implementatie van resultaten bemoeilijkt. Hierdoor ontstaat een spanningsveld tussen regionale autonomie en de behoefte aan meer uniformiteit en harmonisatie op landelijk niveau.

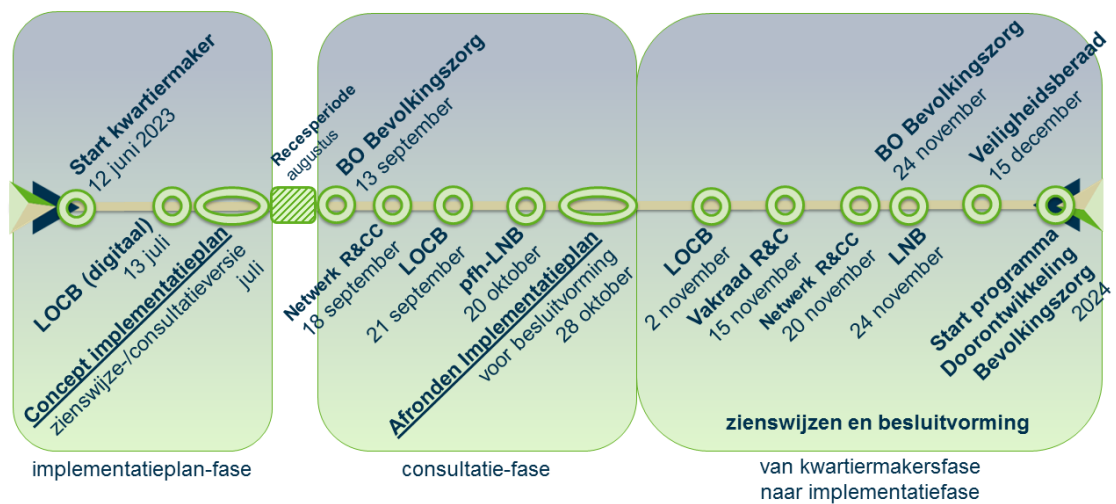
- **Voorgesteld** wordt om in de eerste helft van 2024 afspraken maken met het werkveld over welke ontwikkelingen landelijk moeten worden aangepakt en gecoördineerd, zodat landelijke ontwikkelingen beter kunnen inspelen op regionale ontwikkelingen.
- **Voorgesteld** wordt om samen met de ambtelijke netwerken LOCB en Netwerk R&CC een aanpak te formuleren op het verbinden van regionale en landelijke ontwikkelingen. Voorstellen met oog voor de regionale autonomie en verantwoordelijkheden.
- ❖ **Betrokkenen:** Programmamanager, BO Bevolkingszorg, LNB, LOCB, Netwerk R&CC.

6.6 Planning

In deze paragraaf wordt zicht geboden op de tijdlijn van de verschillende fasen waarin dit implementatieplan zich beweegt.

6.6.1 Tijdlijn kwartiermakersfase naar implementatiefase (programma)

Onderstaand de tijdlijn voor de inhoudelijke afstemming en de route van start kwartiermaker naar vaststelling in het Veiligheidsberaad. De betrokkenheid en consultatie bij de verschillende gremia is gehouden aan de geplande overlegmomenten. In deze tijdlijn valt op dat er vanwege het afstemmen met de gremia relatief weinig tijd is om inhoudelijk het implementatieplan uit te werken. Dit is beperkt tot juli (concept) en oktober (definitief). Bij de bestuurlijke overleggen (boven de middenlijn) is indien gewenst aangesloten. De meer inhoudelijke gremia (onder de middenlijn) zijn/worden benut voor bespreking en consultatie.

6.6.2 Planning binnen een programmatische aanpak

In een programmatische aanpak is een planning een belangrijk instrument om de uitvoering van individuele projecten binnen het programma te coördineren en beheren. Binnen dit implementatieplan zijn de implementatiestappen de individuele projecten. De planning van de implementatiestappen moet worden afgestemd op de doelstellingen van het programma als geheel. De planning helpt bij het bereiken van de programmadoelstellingen en zorgt voor efficiëntie en effectiviteit bij het beheren van meerdere samenhangende implementatiestappen.

6.6.3 Planning implementatiestappen

Onderstaand de voorgestelde implementatieplanning van de implementatiestappen binnen de kwartiermakers- en programmafase.

Voorgestelde planning implementatieplan		Kwartiermakersfase		Programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg											
		2023		2024				2025				2026			
Implementatiestap en omschrijving		Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
1	Werving programmamanager														
2	Resultaten UKB verwerken in nieuwe Wet veiligheidsregio's														
3	Afstemming met ministerie JenV over traject wetswijziging														
4	Steviger optrekken met Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie														
5	Regie houden op de financiële impact van voorgestelde keuzes en implementatiestappen.														
6	Coördinerend functionaris als aanjager van resultaten UKB														
7	Evaluatie UKB														
8	Kernfuncties implementeren en opnemen in regionale crisisplannen														
9	Verstevigen netwerksamenwerking met ketenpartners														
10	Onderzoek piketvergoedingen														
11	Actualiseren programmaplan Doorontwikkeling Bevolkingszorg en Ambitie-agenda 2024-2024														
12	het uitwerken van de regierol van de veiligheidsregio's op de monitoring en ondersteuning op de uitvoering.														
13	Deel Referentiekader Regionaal Crisisplan (RRCP) actualiseren														
14	Definitie Bevolkingszorg opnemen in nieuw RRCP en Wvr														
15	Definitie Bevolkingszorg hanteren bij NIPV														
16	Kwalificatiedossiers herzien														
17	Registratie situatie rond kwaliteitsindicatoren ('nulmeting')														
18	Vakbekwaamheidseisen vaststellen voor de kernfuncties														
19	Verkenning naar mogelijkheden van accrediteren van opleidingsinstituten														
20	Inrichten proces monitorende taak op vakbekwaamheid														
21	Ontwikkelen profchecks														
22	toewerken naar het eerste jaar waarin op basis van de set kwaliteitsindicatoren een jaarlijkse rapportage wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio.														
23	Afspraken maken met het werkveld welke ontwikkelingen landelijk worden opgepakt en afgestemd, zodat de landelijke ontwikkelingen het tempo kunnen bijbenen van de regionale ontwikkelingen														

6.7 Risico's

Er zijn factoren die het succes van het implementatieplan en het programma kunnen beïnvloeden. Een grondige risicobeoordeling kan helpen om mogelijke problemen tijdig te identificeren en te verminderen, wat de kans op een succesvolle implementatie vergroot. Binnen deze context zijn de risico's met betrekking tot de implementatie van UKB en het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg geïnventariseerd en gekoppeld aan (voorgestelde) beheersmaatregelen.

Risico's implementatieplan

RISICO	(VOORGESTELDE) BEHEERSMAATREGEL(EN)
a. Zienswijzen van regio's die het Eindadvies UKB vaststellen na eind oktober (moment van in roulatie brengen definitief implementatieplan).	Eventuele nagekomen zienswijzen worden overgedragen aan de programmamanager en betrokken bij de andere zienswijzen.
b. Het wetstraject verloopt sneller dan de uitwerking van de adviezen van het project UKB en daarbij relevante implementatiestappen.	Zorgdragen voor voldoende zicht op de planning van het wetstraject en tijdig signaleren richting het werkveld dat er prioriteit gegeven moet worden aan de aan het wetstraject gekoppelde implementatiestappen.
c. De veiligheidsregio's komen niet tot overeenstemming op de beoogde planning van de implementatie.	Het instellen van een stuurgroep, waardoor er vanuit alle organisatielagen actieve betrokkenheid is en eventuele drempels voor de implementatie kunnen worden besproken teneinde te komen tot een soepele implementatie.
d. Het draagvlak en de legitimiteit van de voorgestelde adviezen komt onder druk te staan.	De kwartiermaker, programmamanager en stuurgroep zorgen voor het behoud van draagvlak middels gesprekken en het inventariseren van mogelijke weerstand op de implementatiestappen.

Risico's programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg

RISICO	(VOORGESTELDE) BEHEERSMAATREGEL(EN)
a. De beoogd programmamanager kan niet of niet tijd worden gevonden / geworven.	Verlengen opdracht kwartiermaker met 8-12u per week, zolang er nog geen programmamanager is geworven. Deze maatregel is beperkt effectief. Er is daarmee 24 tot 28 uur per week minder capaciteit beschikbaar. De beheersmaatregel is onder voorbehoud van beschikbaarheid en instemming van de primair werkgever van de kwartiermaker.
b. Onvoldoende stimulering en facilitering van deelname aan landelijke werk- en expertgroepen vanuit de regio kan leiden tot vertraging in de succesvolle implementatie van UKB-resultaten binnen de geplande tijd.	De veiligheidsregio's bieden voldoende ruimte en tijd voor deelname aan werk- en expertgroepen. Als dit bijsturing vraagt dan loopt dit via een concreet verzoek van de programmamanager aan de betreffende regio via het lijnmanagement en/of de Coördinerend Functionaris.
c. Aanhoudende druk op de arbeidsmarkt en kortere dienstverbanden binnen het werkveld van Bevolkingszorg, geeft druk op het behoud en benutten van een 'collectief geheugen'.	Zorgen voor het beter beheren van een zgn. Sharepoint functie op landelijk niveau. Deze faciliteit is er al, maar kan actiever en nauwkeuriger worden beheerd.

6.8 Werving programmamanager

Voor een succesvolle uitvoering van het implementatieplan en de lancering van het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg is het cruciaal dat de programmamanager beschikt over actuele kennis van zowel veiligheidsregio's in het algemeen als Bevolkingszorg in het bijzonder. Bovendien is het vereist dat de programmamanager de juiste combinatie heeft van inhoudelijke expertise, bestuurlijke sensitiviteit, strategisch leiderschap en samenwerkingscapaciteiten, die van essentieel belang zijn voor effectieve betrokkenheid van verschillende betrokkenen in een dynamische en soms uitdagende omgeving.

De programmamanager moet in staat zijn anderen te inspireren en een duidelijke visie en richting te bieden aan het programma. Bovendien dient rekening te worden gehouden met de huidige uitdagingen op de arbeidsmarkt, die vragen om een flexibele invulling van de rol van programmamanager voor het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg.

6.8.1 Scenario's voor invulling programmamanager

Met inachtneming van de vorige paragraaf worden verschillende scenario's voor de invulling van de rol van programmamanager voorgesteld:

- a) Er wordt één programmamanager geworven, die gedurende de gefinancierde looptijd aan de slag gaat met de opgaven uit het implementatieplan en het programma.
- b) Er worden 2 programmamanagers geworven, welke hun taken werkgebied verdelen. De beoogde formatieplaats wordt verdeeld over de twee personen. Hierbij is het voorstelbaar dat de formatie wordt gedeeld met werkzaamheden in de/een veiligheidsregio of het NIPV.

6.8.2 Werkgeverschap programmamanager

Het investeringsvoorstel gaat niet uit van het betrekken van externe inhuur. Er worden twee scenario's gezien voor het werkgeverschap.

- a) De programmamanager komt in dienst van het NIPV.
- b) De programmamanager komt in dienst bij het NIPV via collegiale detachering.

Het financieel effect van beide scenario's wordt verklaard bij de investeringsopzet. Omdat het programma een duur van twee jaar kent en er nog geen uitzicht is op een structurele invulling geeft dit een bepaalde mate van onzekerheid, welke effect kan hebben op de respons bij het openstellen van de vacature.

6.9 Communicatie

De communicatie vanuit het implementatieplan vindt vooral intern plaats, zoals via terugkoppelingen in onze netwerken en voortgangsrapportages. Externe communicatie zal vooral gefocust zijn op de bereikte resultaten en de betrokkenheid van het bestuur. Het is mogelijk dat externe communicatie opgezet wordt, bijvoorbeeld via vakspecifieke media en LinkedIn, wanneer de voortgang en prestaties hiertoe aanleiding geven. In de kwartiermakersfase is er nog geen specifiek communicatieplan opgesteld. Als er in de programmafase een behoefte ligt, dan is het aan te raden dit te vatten in een aanpak.

6.10 Monitoring en evaluatie

Monitoring is van belang om de voortgang van het implementatieplan te volgen, de effectiviteit ervan te beoordelen en eventuele aanpassingen aan te brengen om de doelstellingen te bereiken. De evaluatie is vooral gericht op de uitkomsten van het project UKB.

- Voor een vorm van monitoring van het proces van de kwartiermakersfase naar de implementatiefase, en voor het programma wordt voorgesteld een stuurgroep te vormen, bestaande uit - in ieder geval - de portefeuillehouder van het Veiligheidsberaad, de voorzitter van het LNB en de vakregisseur van de RCDV.

6.10.1 Verantwoording aan Veiligheidsberaad

De bestuurlijke verantwoording van een omvat inzicht in de voortgang, resultaten, kosten en impact van het traject in relatie tot de oorspronkelijke doelen en begroting. Dit biedt transparantie, ondersteunt besluitvorming en legt verantwoording af aan bestuurlijke organen en belanghebbenden. Door middel van een rapportage wordt aan het Veiligheidsberaad inzicht gegeven in de stand van zaken en de (tussentijdse) resultaten van de opdracht. Aan het eind van de kwartiermakersfase zorgt de kwartiermaker in ieder geval voor een dergelijke verantwoording. Dit wordt ook van de programmamanager verwacht.

6.10.2 Evaluatie project UKB

Er zullen afspraken moeten worden gemaakt over de evaluatie van de uitkomsten van het project UKB. Het is de ambitie om eind 2024 een initiële evaluatie uit te voeren, met de voorwaarde dat de programmamanager begin 2024 is aangesteld en aan de slag is. Als dit niet haalbaar is, wordt geadviseerd de evaluatie uit te stellen tot medio 2025.

7 Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden aanbevelingen gedaan ten aanzien van het implementatieplan. Deels komen deze voort uit de implementatie en deels uit de voorgestelde aanpak voor het vervolg, via het programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg. Meer specifieke aanbevelingen in de vorm van adviezen worden weergegeven bij de paragraaf of implementatiestap waar deze op van toepassing zijn. De aanbevelingen zijn:

- **Stuur aan op een vlot proces op het bestuurlijke gesprek over de positionering van crisiscommunicatie⁴** binnen de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, zodat er duidelijkheid is over de samenhang tussen crisiscommunicatie, de bevolkingszorgtaken en de rolverdeling op deze processen.
- **Faciliteer het bestuurlijke gesprek over de positionering van crisiscommunicatie met onder andere de uitwerking van de scenario's, de (bestuurlijke) dilemma's en de effecten van de voorgestelde scenario's.** Daarbij wordt geadviseerd om gebruik te maken van de expertise op het onderwerp crisiscommunicatie en daarbij de verbinding te zoeken tussen het Rijk (NCTV), het Netwerk Risico- en crisiscommunicatie, zelfstandig experts uit het werkveld en het Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB).
- **Maak bestuurlijke afspraken over de termijn van implementeren en het hanteren van de uniforme kernfuncties, rekening houdend met de looptijden van de vigerende regionale crisisplannen.**
- **Overweeg de inzet van een stuurgroep op het implementatietraject**, minimaal bestaand uit de portefeuillehouder gemeenten (incl. bevolkingszorg) van het Veiligheidsberaad, de voorzitter van het LNB, de portefeuillehouder Risico- en crisisbeheersing van de RCDV en –desgewenst- aangevuld met één of meerdere portefeuillehouders uit het BO Bevolkingszorg, zodat er ook op bestuurlijk niveau samenhang en afstemming is op de implementatie van UKB.
- **Versterk en stuur op de onderlinge samenhang en afstemming tussen de landelijke projecten en programma's waarin Bevolkingszorg en crisiscommunicatie inhoudelijk worden behandeld**, zodat er meer grip komt op eensluidende uitkomsten en de vervolgstappen.
- **Overweeg de regionale ontwikkelingen met raakvlakken met het project UKB nauwer te verbinden met landelijke vraagstukken, zoals die in het implementatieplan staan beschreven.** Op deze manier kunnen we ons gezamenlijk versterken door kennis te delen via de werk- en expertgroepen. Daarnaast wordt aanbevolen om relevante 'best practices' uit de verschillende regio's te inventariseren en deze te benutten bij de verdere uitwerking van de implementatiestappen.
- **Voer tijdig het gesprek over de financiering van het programma in relatie tot de planning van de implementatiestappen.** Het afronden van de implementatiestappen neemt meer tijd in beslag dan waar nu financiering voor is beoogd. Om de resultaten van het project UKB succesvol te kunnen implementeren is van belang dat er ook na 2025 financiering wordt gevonden. Dat gesprek dient tijdig te worden gevoerd, zodat het ook in 2026 (en verder) mogelijk is om de resultaten te implementeren.

⁴ Zie Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg, pagina 19 sub e)

- **Voor het bewaken van de inhoudelijk samenhang** tussen de landelijke programma's , waaronder het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg van JenV, het programma Risico- en Crisiscommunicatie en de Landelijke Agenda Crisisbeheersing van JenV, **wordt aanbevolen om periodieke afstemming te organiseren tussen de programmamanagers.** Dit moet leiden tot meer regie, samenhang en overzicht.

8 Financiering

De kwartiermaker neemt de verantwoordelijkheid voor het organiseren van de financiering voor de implementatiefase van UKB. Dit omvat het identificeren van mogelijke financiële bronnen, het opstellen van een budget en het verkrijgen van financiële steun van relevante stakeholders.

8.1.1 Organiseren van de financiën voor de implementatiefase

Om er voor te zorgen dat de adviezen van het project UKB ook daadwerkelijk geïmplementeerd worden is het van belang dat er landelijk een vorm van monitoring en regie wordt georganiseerd. Het is van belang dat er een programmamanager wordt aangesteld en dat er werkgroepen worden ingericht. Het programmavoorstel "Doorontwikkeling Bevolkingszorg" uit 2021 ging oorspronkelijk uit van een looptijd van twee jaar, wat ook het vertrekpunt was voor de besprekingen over de financiering. Tijdens de consultatiefase heeft het werkveld echter geconcludeerd dat twee jaar te kort is voor een effectieve implementatie. Dit heeft geleid tot een tweedeling in het financieringsvoorstel, waarbij in ieder geval draagvlak bestaat voor financiering gedurende twee jaar.

> De financiering voor het derde jaar moet nog worden besproken.

8.1.2 Investeringsopzet programma Doorontwikkeling Bevolkingszorg

In het Programmavoorstel Doorontwikkeling Bevolkingszorg is een investering opgesteld voor een tweejarig programma, onder leiding van een programmamanager en voorzien van middelen en een budget voor het organiseren van bijeenkomsten en dergelijke. Deze opzet is geüpdatet in samenspraak met het NIPV, dat als beoogde facilitator voor dit programma fungeert. Hierbij zijn de NIPV-productiviteitsnorm (1363 uur) en -tarieven voor 2024 gehanteerd. Voor 2025 is er een indexering ingecalculerd van de MEV 2024 van het Centraal Planbureau (CPB), dat de gemiddelde loonstijging inschat op 5,6%. De CAO Rijk, waaronder het NIPV valt, geldt van 1 april 2022 tot en met 30 juni 2024. Op basis van de CPB-ramingen voor 2023 en 2024 wordt voor 2025 dezelfde stijging ingecalculerd als voor 2024. De investeringsopzet op basis van het tarief 2024, mét 5.6% indexatie naar 2025:

Omschrijving	Tarief	Totaal 2024	Totaal 2025
Programmamanager (inhuur 1,0 fte)	€ 153	€ 208.692	€ 220.379
Ondersteuning (0,5 fte)	€ 101	€ 68.882	€ 72.739
Middelen (o.a. faciliteren bijeenkomsten)	n.v.t.	€ 15.000	€ 15.000
Onvoorzien	n.v.t.	€ 5.000	€ 5.000
Totaal investering programma		€ 297.574	€ 313.118

Hierbij is uitgegaan van een programmamanager en ondersteuner in (tijdelijke) dienst van het NIPV. Indien er wordt besloten tot detachering vanuit de regio's, dan is er sprake van een BTW plicht, omdat de veiligheidsregio's niet binnen het publiekrechtelijk lichaam Rijk vallen.

8.1.3 Financieringsvoorstel door middel van cofinanciering

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft op basis van het programmavoorstel voorgesteld om 50% van de benodigde investering te financieren, onder de voorwaarde van cofinanciering. Voor de cofinanciering is overleg en afstemming met het ministerie van JenV en het NIPV. Het programma sluit aan bij de door het Veiligheidsberaad beoogde ontwikkelrichtingen zoals op het vlak van ongekeerde crises en de evaluatie Wet veiligheidsregio's. In overleg met de portefeuillehouder Gemeenten in het Veiligheidsberaad, Marco Out, wordt daarom voorgesteld om voor deze investering het werkbudget van het Veiligheidsberaad te benutten.

- > Voorgesteld wordt om de overige 50% te bekostigen vanuit het werkbudget van het Veiligheidsberaad (NIPV).
 - 2024: € 148.787 gefinancierd door ministerie Justitie en Veiligheid
 - 2024: € 148.787 gefinancierd vanuit werkbudget Veiligheidsberaad
 - 2025: € 156.559 gefinancierd door ministerie Justitie en Veiligheid
 - 2025: € 156.559 gefinancierd vanuit werkbudget Veiligheidsberaad

- > Totaal per deelnemer in de cofinanciering: € 305.346. In het Veiligheidsberaad zal derhalve worden gevraagd om per deelnemer maximaal € 310.000 vrij te maken.

Bijlagen

- Bijlage I - Netwerkanalyse en –samenwerking implementatieplan.
- Bijlage II - Schematisch overzicht implementatiestappen en betrokkenen.
- Bijlage III - Vaststelling Eindadvies UKB en zienswijzen.

Bijlage I - Netwerkanalyse en –samenwerking binnen het implementatieplan

Om het implementatieplan succesvol te kunnen oppakken is een goede (netwerk)samenwerking onontbeerlijk. Daarbij is het van belang om de belanghebbenden in beeld te hebben. Dit gaat over het zicht op de relevante netwerken, bestuurlijk en ambtelijk betrokkenen en de ketenpartners. Het project UKB vormt een blauwdruk voor de samenwerking, maar in de periode na het project zijn er relevante ontwikkelingen geweest die met deze netwerkanalyse in beeld worden gebracht. Deze analyse redeneert vanuit het belang van het implementatieplan, zodat de beoogde implementatiestappen worden gezet.

Belanghebbende netwerken

- Ministerie van Justitie en Veiligheid, D-G Politie en Veiligheidsregio's (JenV)
- Veiligheidsberaad (VB)
- Bestuurlijk Overleg Bevolkingszorg (BO Bevolkingszorg)
- Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB)
- Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)
- Raad voor Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV)
- Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Landelijk Overleg Coördinatoren Bevolkingszorg (LOCB)
- Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie, incl. betrokkenheid NCTV (netwerk R&CC)
- Vakraad Risico- en Crisisbeheersing RCDV (Vakraad)
- Lectoraat Crisisbeheersing (NIPV)
- Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV)

Bestuurlijke betrokkenen:

Marco Out	Portefeuillehouder Gemeenten (incl. Bevolkingszorg) van het Veiligheidsberaad (VB)
Jan Eshuis	Voorzitter Landelijk Netwerk Bevolkingszorg (LNB)
Marie-Louise van Schaik	Vakregisseur Risico- en Crisisbeheersing, Raad voor Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV)

Ambtelijk betrokkenen/contactpersonen

Bas Koppes	Kwartiermaker implementatieplan UKB, vice-vz LOCB
Meike Stortelder	Programmamanager Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie (Netwerk R&CC)
Denise Baecklant	Ondersteuning Bevolkingszorg LNB en LOCB
Fieke Ettes	Bestuursadviseur Veiligheidsberaad (VB)
Lieke van Praag	Bestuursadviseur Veiligheidsberaad (VB)
Nils Ligthart	Ministerie Justitie en Veiligheid, D-G Politie en Veiligheidsregio's (DGPenV, JenV)
André Griffioen	Justitie en Veiligheid, Landelijke Agenda Crisisbeheersing (DGPenV, JenV)
Jeroen Renes	Programmamanager Veiligheidsregio's en crisisbeheersing (JenV)
Lizette Tijink	Vakraad Risico- en Crisisbeheersing (RCDV)
Carla Kats	Vakraad Risico- en Crisisbeheersing (RCDV)
Lilian Weber	Vakraad Risico- en Crisisbeheersing (RCDV)

Jan Bos	Vakraad Risico- en Crisisbeheersing (RCDV)
Annemarie van Daalen	Kwartiermaker doorontwikkeling crisisbeheersing (RCDV)
Shanna Fontaine	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
Jelle Kuiper	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
Mark Luijten	Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
Barbara Raadtgever	Inspectie JenV ⁵
Merijn ten Dam	Lectoraat Crisisbeheersing (NIPV)

Werk- en expertgroepen

- Expertgroep Doorontwikkeling Bevolkingszorg (vanuit LOCB)
- Werkgroep RRCP Bevolkingszorg (vanuit kwartiermaker en LOCB)
- Expertgroep Vakbekwaamheid (NIPV en LOCB)
- Expertgroep Nafase (LOCB)

Werkgroep Referentiekader Regionaal Risicoprofiel (RRCP) Bevolkingszorg

Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de 10 meldkamerregio's. Deze samenstelling is een praktische en werkbare samenstelling voor de noodzaak tot afstemming en terugkoppeling aan alle Coördinatoren Bevolkingszorg van de 25 veiligheidsregio's. De werkgroep vormt een uitbreiding op de Expertgroep Doorontwikkeling Bevolkingszorg.

Ontwikkelthema crisisbeheersing en langdurige crises (vakraad RCDV, Lilian Weber en Jan Bos)

Er wordt in dit ontwikkelthema gewerkt aan het versterken van de wendbaarheid en het lerend vermogen van veiligheidsregio's, en het beter equiperen van veiligheidsregio's voor toekomstige langdurige en nog onbekende crises.

Ontwikkelthema risico- en crisiscommunicatie (vakraad RCDV, Lilian Weber en Ellen Kamer)

Binnen dit ontwikkelthema worden vier keer per jaar Netwerkbijeenkomsten risico- en crisiscommunicatie georganiseerd met daaronder werkgroepen. Portefeuillehouders vakraad samen met de portefeuillehouder uit het LNB zijn opdrachtgever en vormen de stuurgroep. NCTV sluit aan in de stuurgroep. Stuurgroep komt drie keer per jaar bijeen.

Samenwerkingspartners

Samenwerking met keten- en netwerkpartners is essentieel voor de kolom Bevolkingszorg. Hoewel er van nature al netwerksamenwerking plaatsvindt binnen de kolom, zijn er altijd mogelijkheden voor verdere ontwikkeling. Het is daarom van groot belang om te onderzoeken op welke momenten de samenwerkingspartners betrokken kunnen worden. Op dit moment wordt er betrokkenheid verwacht van:

- Nederlands Rode Kruis (NRK)
- Stichting Salvage
- Slachtofferhulp Nederland
- Mediapartners (regionale zenders, met o.a. functie als calamiteitenzender)
- Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal (NBTG)
- Samenwerkende dierenhulporganisaties (onder coördinatie van Dierenbescherming en IFAW)

⁵ Betrokkenheid van de Inspectie JenV op Bevolkingszorg thema's verloopt via het LOCB.

Bijlage II - Overzicht implementatiestappen en betrokkenen

Relatie met deelopdracht UKB	Implementatiestap	Overzicht implementatiestappen en betrokkenen																
		Kwartiermaker	Programmamanager	pfh Veiligheidsberaad	BO Bevolkingszorg	AB veiligheidsregio	LNB	Coördinerend Functionaris (vakraad) RCDV	JenV	NIPV	LOCB	Netwerk R&CC	Expertgroep Doorontwikkeling BZ	Expertgroep Vakbekwaamheid	Werkgroep actualisatie RRCP BZ	Werkgroep Kwaliteit	VNG	Samenwerkingspartners
	1	Werving programmamanager			√	√												
Onder regie kwartiermaker met overdracht naar programmamanager																		
	2	Resultaten UKB verwerken in nieuwe Wet veiligheidsregio's	√	√					√	√								√
	3	Afstemming met ministerie JenV over traject wetswijziging	√	√		√		√		√		√						
	4	Steviger optrekken met Netwerk Risico- en Crisiscommunicatie	√	√								√	√	√				
F	5	Regie houden op de financiële impact van voorgestelde keuzes en implementatiestappen.	√	√	√	√		√										
Onder regie van programmamanager																		
	6	Coördinerend functionaris als aanjager van resultaten UKB		√				√	√			√	√					
	7	Evaluatie UKB		√	√	√		√		√	√	√						
A	8	Kernfuncties implementeren en opnemen in regionale crisisplannen		√		√	√	√			√	√	√					
A	9	Verstevigen netwerksamenwerking met ketenpartners		√							√	√						√
	10	Onderzoek piketvergoedingen		√				√			√							√
Onder regie programmamanager en Expertgroep Doorontwikkeling Bevolkingszorg																		
	11	Actualiseren programmaplan Doorontwikkeling Bevolkingszorg en Ambitie-agenda 2024-2024		√				√				√	√	√				
D	12	het uitwerken van de regierol van de veiligheidsregio's op de monitoring en ondersteuning op de uitvoering.		√				√		√			√	√				
Onder regie programmamanager en Werkgroep actualisatie RRCP Bevolkingszorg																		
A	13	Deel Referentiekader Regionaal Crisisplan (RRCP) actualiseren	√	√				√			√	√			√	√		
A	14	Definitie Bevolkingszorg opnemen in nieuw RRCP en Wvr	√	√				√			√				√			
A	15	Definitie Bevolkingszorg hanteren bij		√							√				√			
Onder regie programmamanager en Expertgroep Vakbekwaamheid																		
B	16	Kwalificatiedossiers herzien		√							√	√	√		√			
B	17	Registratie situatie rond kwaliteitsindicatoren ('nulmeting')	√	√			√	√			√	√		√		√		
C	18	Vakbekwaamheidseisen vaststellen voor de kernfuncties		√				√			√	√	√		√		√	
C	19	Verkenning naar mogelijkheden van accrediteren van opleidingsinstituten		√				√			√	√	√		√			
C	20	Inrichten proces monitorende taak op vakbekwaamheid		√				√			√	√	√		√		√	
C	21	Ontwikkelen profchecks		√							√	√	√		√		√	
D	22	toewerken naar het eerste jaar waarin op basis van de set kwaliteitsindicatoren een jaarlijkse rapportage wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio.		√				√	√			√	√	√		√		√
E	23	Afspraken maken met het werkveld welke ontwikkelingen landelijk worden opgepakt en afgestemd, zodat de landelijke ontwikkelingen het tempo kunnen bijbenen van de regionale ontwikkelingen		√		√		√				√	√					

Bijlage III – Vaststelling Eindadvies UKB en zienswijzen

In de tweede helft van 2023 is het Eindadvies UKB ter vaststelling aangeboden aan de 25 Algemeen Besturen (AB's) van de veiligheidsregio's. De meeste veiligheidsregio's hebben het Eindadvies UKB zonder aanvullende zienswijze vastgesteld. De veiligheidsregio's Gooi en Vechtstreek, Flevoland en Limburg-Noord besluiten naar verwachting in december op het eind advies. Daarnaast heeft een drietal veiligheidsregio's ingestemd met een zienswijze:

Veiligheidsregio Fryslân

Verschillen tussen de veiligheidsregio's mogen naar mening van het bestuur niet leiden tot een onnodige professionaliseringsslag van veiligheidsregio's en crisisfunctionarissen waar al professioneel en goed wordt samengewerkt. Ook moeten de te maken kosten opwegen tegen het effect van deze kwaliteitsslag. Net zoals oog hebben voor regionale inkleuring, zijn dit belangrijke aandachtspunten voor het advies, de implementatie en de monitoring van het kwaliteitsniveau, en de processen voor Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie.

Een kwaliteitsslag van opleidingen en examens wordt door het bestuur begrepen, maar het bestuur vraagt uw aandacht voor het niet verder laten stijgen van de kosten voor het opleiden van crisisfunctionarissen. Het aantal gecertificeerde opleidingsbureaus mag daarnaast niet beperkend zijn voor het vakbekwaam worden en blijven van crisisfunctionarissen. Er moet ook ruimte blijven om, net zoals wij nu al doen, crisisfunctionarissen incompany op te leiden. Het flexibel opleiden van nieuwe crisisfunctionarissen is van groot belang om de crisisorganisatie op sterkte te houden.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Het vervolgtraject (nadere uitwerking en implementatie) wordt ook gesteund, met dien verstande dat aan de voorzitter van de stuurgroep UKB wordt verzocht de regio's bij de nadere uitwerking van de deelprojecten mee te nemen in de inhoudelijke en financiële consequenties. In het eindadvies wordt namelijk slechts een globale schatting van de te verwachten kosten gegeven, waarbij een verdere uitwerking van de deelprojecten op landelijk niveau en de implementatieplannen op regionaal niveau pas een duidelijk beeld zullen schetsen van wat het van de regio's vraagt en welke ruimte er is in het maken van regionale keuzes.

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Gelderland-Zuid heeft ingestemd met het Eindadvies UKB, met uitzondering van:

- accreditatie van onderwijsinstelling en uniforme landelijke toetsing bij het NIPV (hier wachten we de landelijke (wets)ontwikkelingen op dit punt af).
- inhaalslag toetsen kernfuncties.

In het kader van de accreditatie van onderwijsinstellingen en de uniforme landelijke toetsing bij het NIPV worden de landelijke (wets)ontwikkelingen op dit punt afgewacht. Daarnaast is men geen voorstander van een inhaalslag bij examinering van de kernfuncties.